

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI

**Správa o vedeckovýskumnej a umeleckej činnosti
na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici
za rok 2009**

Správa o vedeckovýskumnej a umeleckej činnosti na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici za rok 2009

OBSAH

1. ÚVOD

2. VEDA A VÝSKUM NA UMB V ROKU 2009

2.1 Výstupy výskumu

2.2 Publikačná činnosť

2.3 Financovanie vedy a výskumu, rozpočet a granty

2.3.1 Financovanie vedy a výskumu na jednotlivých fakultách UMB a ÚVV UMB (z rozpočtových zdrojov)

2.3.2 Výskumné granty

2.3.3 Ostatné zahraničné granty

2.3.4 Granty financované zo štrukturálnych fondov EÚ

2.3.5 Inštitucionálne projekty

2.3.6 Spolupráca s praxou

2.4 Personálne zabezpečenie

2.5 Doktorandské štúdium

2.6 Priestorové a materiálne zabezpečenie vedy a výskumu

2.7 Vedecké, odborné a umelecké podujatia

3. ZHODNOTENIA PLNENIA CIEĽOV VO VEDE A VÝSKUME

3.1 Stratégia UMB vo vede a výskume

3.2 Hodnotenie vedy a výskumu na UMB akreditačnou komisiou

3.3 Plnenie úloh dlhodobého zámeru

4. ZÁVER – NÁVRH OPATRENÍ NA ROK 2010

Prílohy

Správa o činnosti Univerzitnej knižnice UMB za rok 2009

Výročná správa Ústavu vedy a výskumu UMB za rok 2009

1. ÚVOD

Ročná sumarizácia vedeckovýskumnej činnosti Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici dáva prehľad o výskumných aktivitách tvorivých pracovníkov univerzity, mapuje publikačnú činnosť, grantové a mobilitné aktivity, personálne a materiálne zabezpečenie vedeckovýskumných aktivít fakúlt Univerzity Mateja Bela. Zároveň stručne hodnotí stav realizácie strategických zámerov v oblasti vedy a výskumu.

Predkladaná správa vychádza z čiastkových správ šiestich fakúlt Univerzity Mateja Bela a Ústavu vedy a výskumu Univerzity Mateja Bela. Konkrétne údaje personálneho, textového a prílohového charakteru sú súčasťou fakultných správ, v univerzitnej správe sú väčšinou zosumarizované do tabuľkovej podoby.

Vedeckovýskumné priority fakúlt Univerzity Mateja Bela v roku 2009 boli profilované v zmysle vedeckovýskumnej kontinuity fakúlt aj s dôrazom na zámery dlhodobého rozvoja Univerzity Mateja Bela v oblastiach vedy a výskumu. Osnova fakultných správ vychádza z požiadaviek procesu akreditácie jednotlivých skupín vedných odborov.

2. VEDA A VÝSKUM NA UMB V ROKU 2009

2.1 Výstupy výskumu

Štruktúra výstupov úzko súvisí s personálnym obsadením a dlhodobou orientáciou katedier a jednotlivých výskumných tímov. V roku 2009 sa výskum na Univerzite Mateja Bela sústreďoval najmä do nasledovných skupín vedných odborov:

- Humanitné vedy
- Pedagogické vedy
- Spoločenské a behaviorálne vedy
- Ekológia a manažment
- Právo a medzinárodné vzťahy
- Historické vedy a etnológia
- Matematika a štatistika
- Environmentalistika a ekológia
- Informatické vedy, automatizácia a telekomunikácie
- Fyzika a vedy o Zemi a vesmíre
- Chémia, chemická technológia a biotechnológie
- Vedy o živej prírode
- Umenie
- Vedy o športe.

V porovnaní s rokom 2008 nedošlo k žiadnej zmene ohľadne skupín vedných odborov realizovaných na UMB. Z pohľadu kvantity výstupov možno označiť za dominantné oblasti humanitné vedy, pedagogické vedy, spoločenské vedy a ekonómiu a manažment. Silne zastúpené sú umelecké katedry.

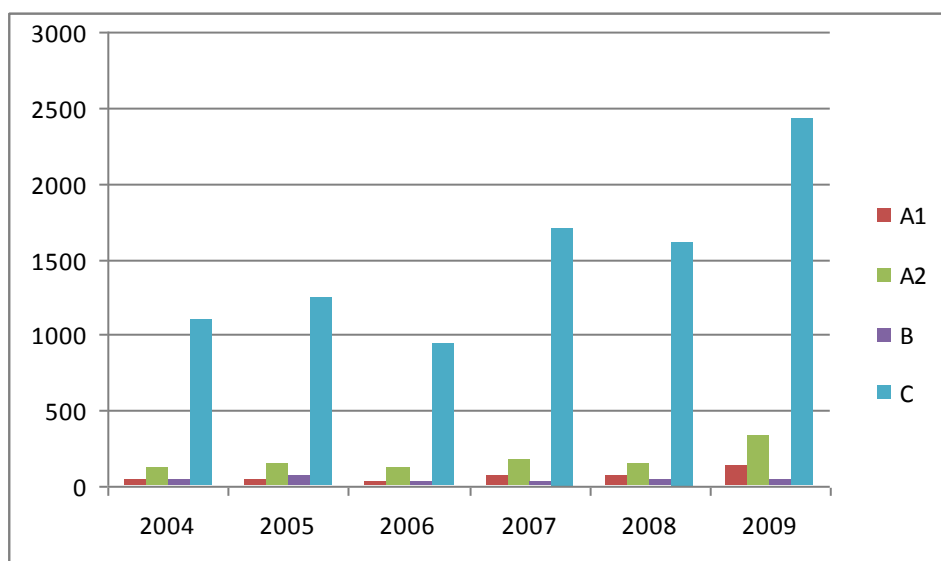
2.2 Publikačná činnosť

Prehľad publikačnej činnosti UMB

Rok	A1	A2	B	C
2004	44	119	39	1098
2005	36	147	61	1247
2006	33	122	25	933
2007	65	167	25	1706
2008	67	144	34	1613
2009	128	332	37	2428

Tabuľka uvádza vývoj počtu publikácií v jednotlivých kategóriách publikačnej činnosti: A1 – vedecké monografie, A2 – učebnice a učebné texty, B – publikácie v karentovaných periodikách, C – ostatné publikácie evidované centrálnym registrom. Vývoj počtov publikácií v čase demonštruje nasledovný stĺpcový diagram.

Graf 1 Počty publikácií podľa jednotlivých kategórií

Nasledovná tabuľka uvádza rozdelenie publikácií v rámci UMB. Podľa očakávania najviac publikácií v kategórii B vykázala FPV UMB, v ostatných kategóriách v roku 2009 najviac publikácií má FHV UMB, ktorá je zároveň najväčšou fakultou univerzity.

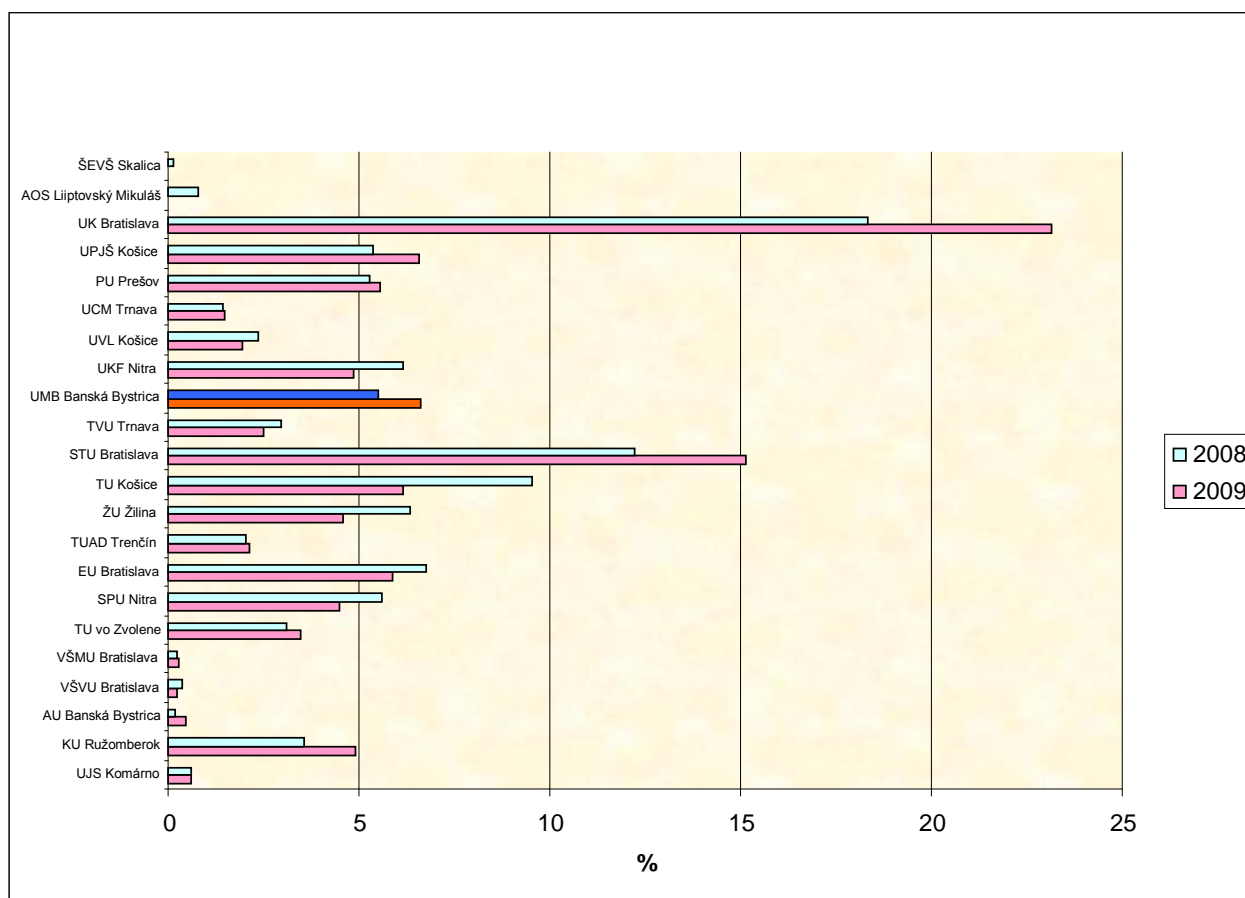
Percentuálny podiel jednotlivých fakúlt UMB na skupinách kategórií publikačnej činnosti v roku vykazovania 2008 a 2009

UMB	A1 2008	A1 2009	A2 2008	A2 2009	B 2008	B 2009	C 2008	C 2009	Spolu 2008	Spolu 2009
FHV	22,4	28,9	20,1	28,9	7	18,9	21,1	35,2	17,7	34,0
FPV	10,2	13,3	23,6	20,8	72	48,6	19	17,3	31,3	17,9
EF	14,9	14,1	23,6	16,0	14	10,8	23,8	16,6	19,8	16,3
PrF	6	2,3	3,5	5,4	0	0	5,7	2,2	3,8	2,6
PdF	22,4	23,4	18,8	17,8	0,9	2,7	15,5	15,3	14,4	15,8
FPVaMV	11,9	11,7	4,9	6,6	0	0	9,1	8,1	6,5	8,0
ÚVV	11,9	6,3	5,6	4,5	6,1	18,9	5,8	5,3	7,3	5,4

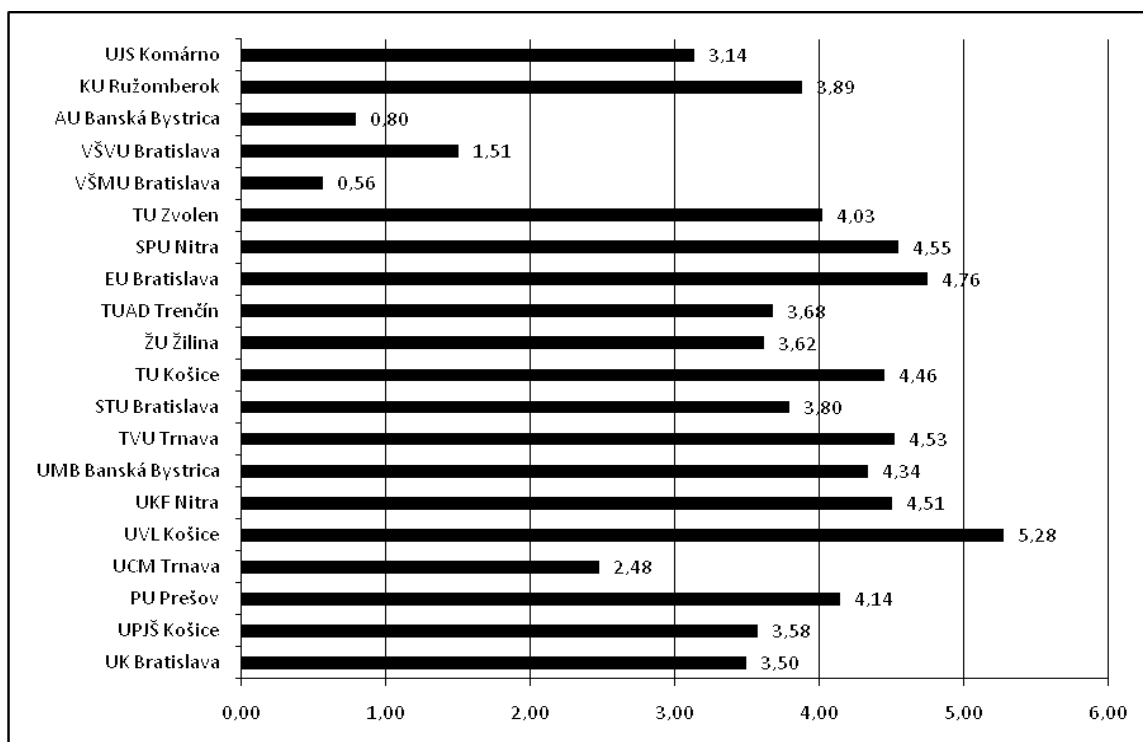
Percentuálne podiely v jednotlivých kategóriách publikačnej činnosti sú vypočítané podľa evidovaných počtov k 31. 10. 2009. Posledné stĺpce vyjadrujú vážené počty publikácií v zmysle metodiky tvorby rozpočtu MŠ SR.

V roku 2009 narástol podiel UMB v publikačnej činnosti v rámci slovenských VŠ z 5,52 % v roku 2008 na 7,42 % v roku 2009. Táto hodnota je zostavená podľa údajov zaslaných do CREPČ k 31. 10. 2009. Od roku 2008 bola zavedená systematická evidencia výstupov umeleckej činnosti, UMB v rámci SR dosiahla v umeleckých výstupoch podiel 2,41 %, čo znamená pokles oproti roku 2008, keď UMB mala podiel 3,21 %.

Graf 2 Postavenie UMB medzi vysokými VŠ podľa podielu na publikačnej činnosti

Graf 3 Počet publikácií na jednu výskumno - vývojovú kapacitu v roku 2009

Poznámka: Z údajov MŠ SR za obdobie 01.11.2008 – 31.10.2009

Oproti roku 2008 z tabuľky vyplýva značný nárast počtu publikácií v kategóriách A1 (vedecké monografie) a A2 (učebnice). V kategórii B je mierny nárast, nárast počtu publikácií je viditeľný aj v kategórii C. Celkovo možno konštatovať značný nárast publikačnej činnosti na UMB. **Slabou stránkou UMB je (vzhľadom na veľkosť univerzity) nízky počet publikácií v karentovaných periodikách. Väčšina monografií je publikovaných v slovenskom jazyku, čo neumožňuje väčší dopad dosiahnutých výskumných výstupov.** Napríklad v kategórii A1 (vedecké monografie) bolo z 98 prác publikovaných v rokoch 2009 len 12 publikovaných v zahraničí (Česká republika a Poľsko), 86 v Slovenskej republike, z toho však len 12 prác bolo publikovaných mimo univerzity.

Nárast počtu publikácií súvisí so zvýšeným úsilím učiteľov a vedeckých pracovníkov UMB, ale aj so zlepšením systému vykazovania publikácií na úrovni kateder a v knižnici UMB. Z uvedeného vyplýva, že stanovené ciele v oblasti publikačnej činnosti sa darí plniť kvantitatívne, kvalitatívne plnenie je však otáznе. Pokiaľ sa nezmení trend publikovania výstupov vedy a výskumu, prevažne v slovenskom jazyku a prevažne na univerzite, dopad výstupov bude obmedzený. **Menovitý prehľad publikačnej činnosti sa nachádza na web stránke <http://www.library.umb.sk/index.php?module=articles&id=363&language=1>.**

Navrhujeme zväziť zavedenie systému odmien za karentované publikácie a zahraničné monografie s cieľom zvýšiť priamu finančnú motiváciu autorov z radov zamestnancov UMB.

2.3 Financovanie vedy a výskumu, rozpočet a granty

2.3.1 Financovanie vedy a výskumu na jednotlivých fakultách UMB a ÚVV UMB (z rozpočtových zdrojov)

Fakulta	Mzdové prostriedky bez odvodov *		Bežné výdavky **		Kapitálové výdavky		Spolu	
	2008 tis. SK	2009 EUR	2008 tis. SK	2009 EUR	2008 tis. SK	2009 EUR	2008 tis. SK	2009 EUR
1050-FPV	574,20	22 848	1 908,40	88 852	477,00	10 783	2 959,60	122 483
1030-FHV	1 055,00	35 960	1 598,70	100 950	31,00	8 277	2 684,70	145 187
1010-EF	787,90	14 686	981,20	48 406	155,80	6 704	1 924,90	69 796
1040-FPVaMV	72,00	24 012	435,10	16 151	0,00	0,00	507,10	40 163
1080-PrF	299,50	9 015	308,60	11 168	173,30	6 139	781,40	26 322
1070-PF	420,00	12 542	993,80	24 951	234,90	0,00	1 648,70	37 493
ÚVV	11 197,50	383 221	5 363,80	182 444	117,40	2 986	16,678,70	568 651
UK	0,00	0,00	1 471,70	32 763	0,00	0,00	1 471,70	32 763
R-UMB	162,90	0,00	6 889,50	33	0,00	0,00	7 052,40	33
UGA	0,00	0,00	0,00	59700	0,00	0,00	0,00	59700
SPOLU v tis. Sk	14 569,00		19 938,80		1 189,40		35 709,20	
SPOLU v Euro	483 600	502 284	661 800	565 418	39 400	34 889	1 185 300	1 102 591

* MP bez OON

** vrátane odvodov do fondov a OON

Mzdové prostriedky zahrňujú mzdy vedeckých pracovníkov, ktorí boli väčšiu časť roku 2009 sústredení v ÚVV UMB a program podpory získavania špičkových zahraničných učiteľov a vedeckých pracovníkov realizovaných od roku 2007. Rozpočtované bežné výdavky boli v roku 2009 použité najmä na inštitucionálne výdaje vedeckých pracovníkov, podpora nákupu kníh a literatúry prostredníctvom univerzitnej knižnice a finančné krytie grantov Univerzitnej grantovej agentúry (UGA), ktorej činnosť bola obnovená v roku 2009.

2.3.2 Výskumné granty

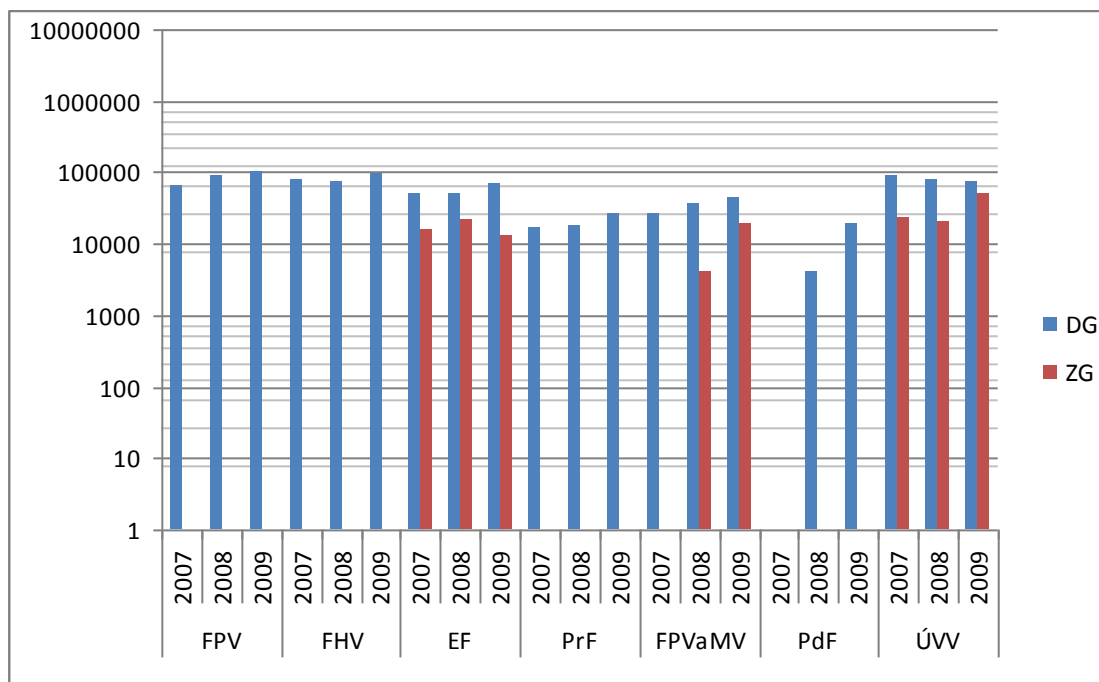
Prehľad grantov za rok 2007, 2008 a 2009 v EUR

	DG			ZG			ZG – ostatné		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
FPV	65966	87732	101806	0	0	0	210250	2058	2210
FHV	81989	75848	96347	0	0	0	7667	0	36000
EF	50588	49724	68513	15966	22140	12670	4913	37973	118043
PrF	16796	17659	26422	0	0	0	28613	659994	4751
FPVaMV	26787	37642	43995	0	3983	19240	14605	6937	92070
PdF	88960	118735	113817	0	0	0	53010	0	0
Iné	0	0	0	0	0	0	256000	0	220618
ÚVV	92644	77309	75610	23335	21111	51146	0	2024	0
Spolu Euro	423730	464649	526510	39301	47234	83055	575058	708986	368635

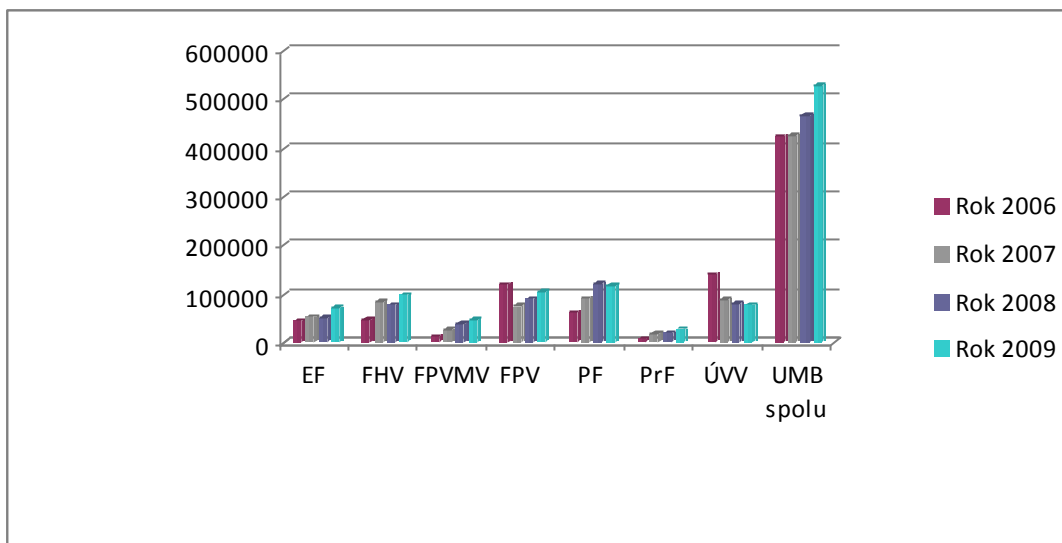
Zdroj: MŠ SR – podklady k rozpočtu

Z tabuľky vyplýva, že v porovnaní s rokom 2008 objem získaných financií z grantov v roku 2009 vzrástol v kategóriách domáce vedecko-výskumné granty a zahraničné vedecko-výskumné granty. Pokles získaných finančných prostriedkov je v kategórii zahraničné granty ostatné. Skutočné objemy získaných finančných prostriedkov boli vyššie, pretože v štatistike nie sú započítané niektoré typy grantov, ktoré nevyhovujú metodike MŠ SR (napr. granty APVV týkajúce sa bilaterálnej spolupráce vo vede a výskume). Väčšina získaných finančných zdrojov z výskumných grantov pochádza z domácich grantových agentúr, najmä VEGA, KEGA a APVV.

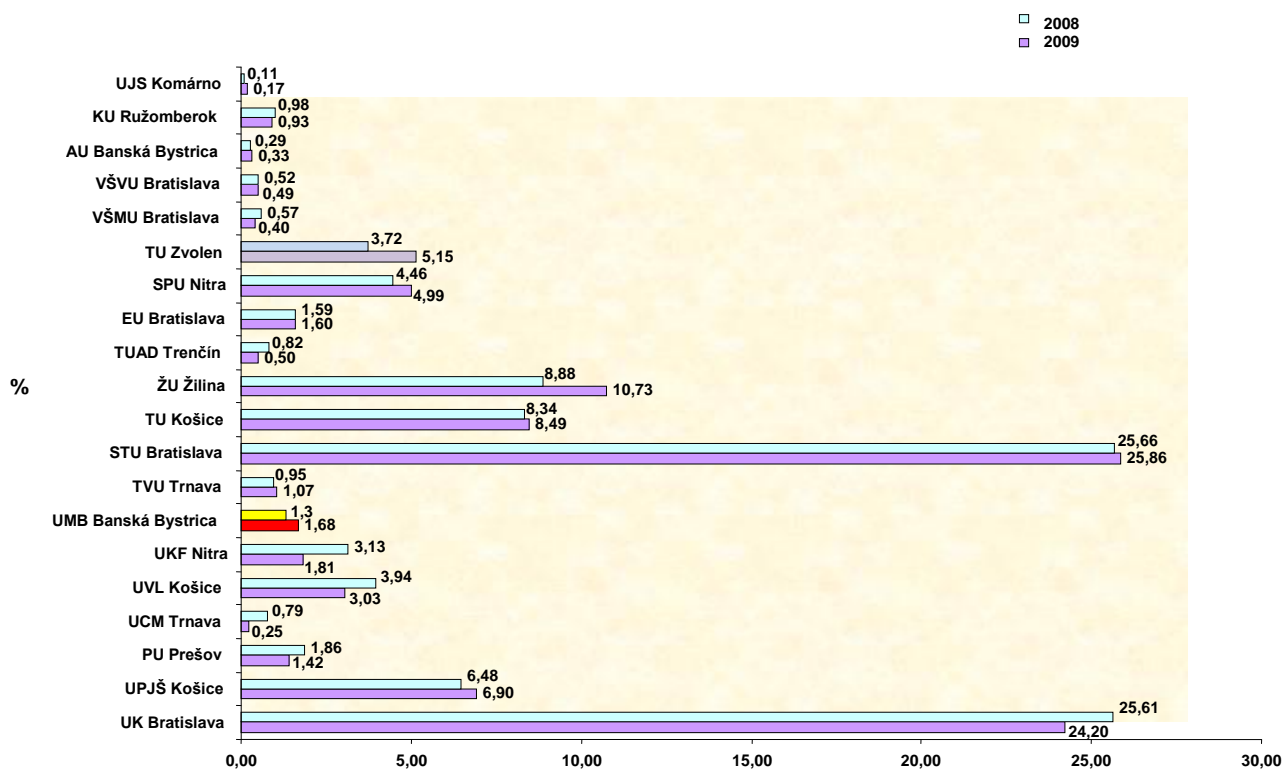
Graf 4 Časový priebeh získaných finančných prostriedkov na granty v rámci UMB

Graf 5 Domáce výskumné granty získané finančné prostriedky v rokoch 2006 – 2009

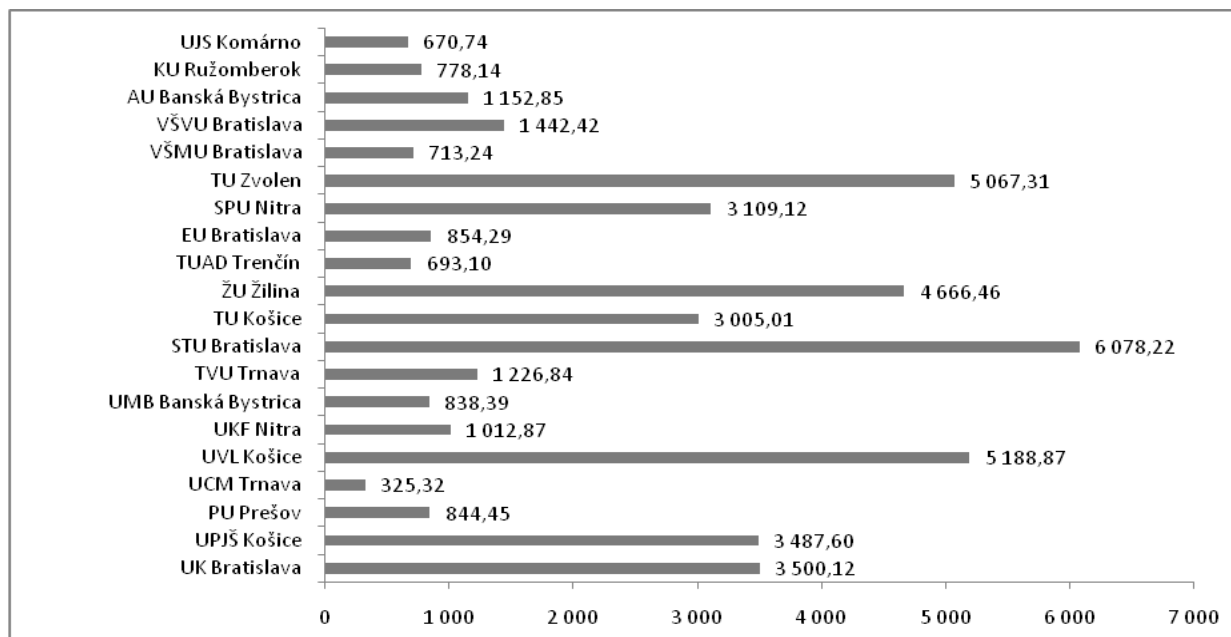

Graf 6 Percentuálna úspešnosť UMB medzi VŠ podľa objemu finančných prostriedkov získaných v roku 2008 a 2009 z domácich zdrojov

Poznámka: Údaje MŠ SR za obdobie 01.11.2007 – 31.10.2008 a 01.11.2008 – 31.10.2009

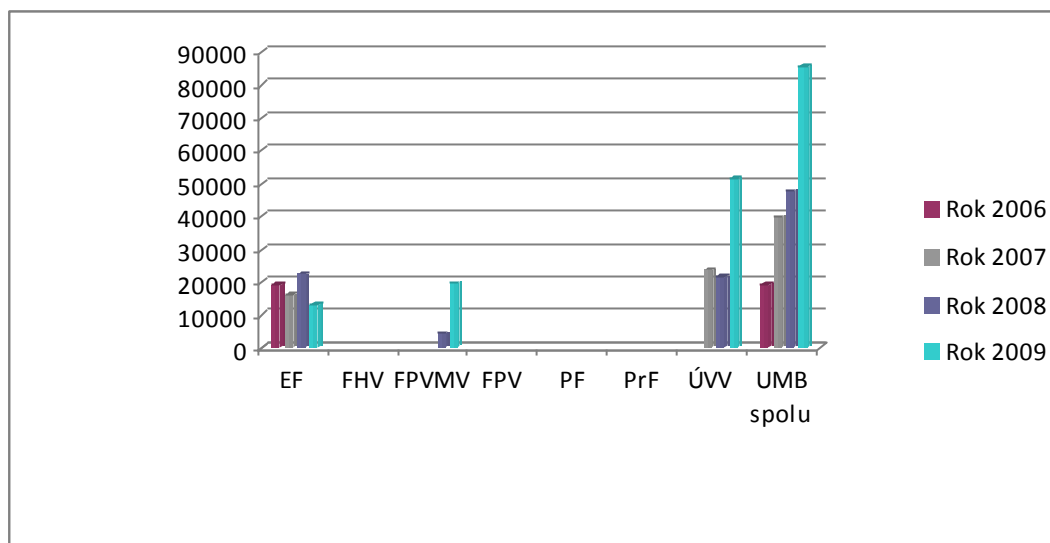
Graf 7 Objem finančných prostriedkov (v EUR) získaných z domácich zdrojov na jednu výskumno - vývojovú kapacitu v roku 2009

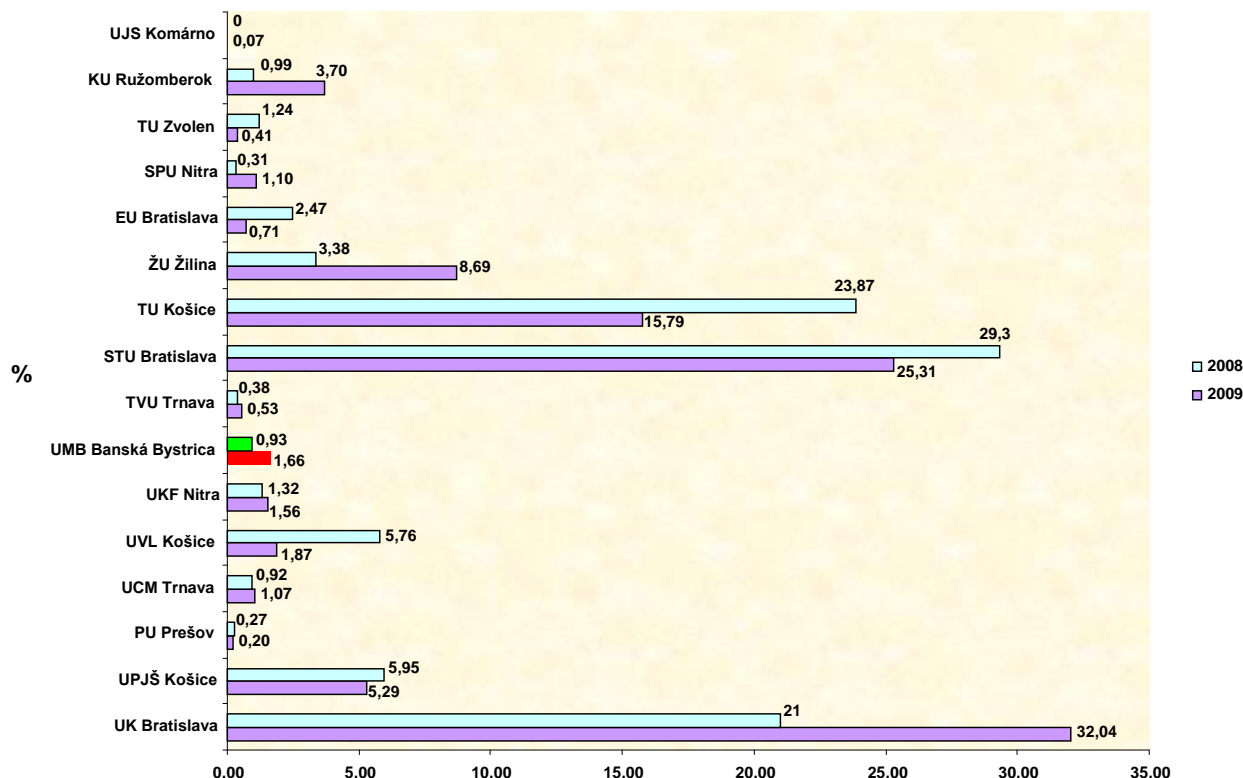
Poznámka: Z údajov MŠ SR za obdobie 01.11.2008 – 31.10.2009

Ako nedostatok pociťujeme malé zapojenie našich výskumných tímov do zahraničných výskumných grantov. V rámci slovenských vysokých škôl je podiel UMB na domácich grantoch 1,66 % a podiel UMB na zahraničných výskumných grantoch 1,67 %. Tieto podiely považujeme za nedostatočné, stratégia rozvoja univerzity predpokladá dosiahnutie podielu 3 % v rámci slovenských VŠ. Zlepšenie oproti minulému roku nastalo najmä pri zahraničných výskumných grantoch (podiel v roku 2008 bol 0,98 %). O niečo lepšia je situácia v ostatných zahraničných grantoch, ktoré sú zamerané najmä na vzdelávaciu oblasť a modernizáciu infraštruktúry.

Graf 8 Zahraničné výskumné granty získané finančné prostriedky v rokoch 2006 – 2009

Graf 9 Percentuálna úspešnosť UMB medzi VŠ podľa objemu finančných prostriedkov získaných zo zahraničných zdrojov v rokoch 2008 a 2009 na zahraničné výskumné granty

Poznámka: Údaje MŠ SR za obdobie 01.11.2007 – 31.10.2008 a 01.11.2008 – 31.10.2009

Postavenie univerzity v získavaní výskumných domácich a zahraničných grantov nie je uspokojivé. Nárast grantovej úspešnosti môže byť len dočasný, na potvrdenie tohto trendu si budeme musieť počkať. **Dôvody nízkej grantovej úspešnosti sú subjektívneho aj objektívneho charakteru. Medzi objektívne dôvody patrí nižšia nákladovosť výskumu v humanitných a spoločenskovedných odboroch. Ďalej podľa nášho názoru na grantovú úspešnosť UMB negatívne vplýva technokratické chápanie aplikovaného výskumu v SR a čiastočne aj na európskej úrovni. Medzi subjektívne faktory možno zaradiť nedostatok špičkových medzinárodne uznávaných odborníkov na univerzite, ktorí by sa dokázali presadiť pri získavaní grantov. V niektorých odboroch sú tvoriví pracovníci priveľmi zaťažení pedagogickými a organizačnými povinnosťami.**

Na úrovni univerzity je podporovaná grantová úspešnosť jednotlivcov a kolektívov 3 spôsobmi:

- grantová úspešnosť má vysokú váhu pri tvorbe rozpočtu UMB – mzdy,
- na úrovni univerzity sú vytvárané fondy na spolufinancovanie veľkých domácich a zahraničných grantov,
- na podporu prípravy a implementácie veľkých grantových projektov bolo v roku 2009 zriadené Centrum projektovej podpory UMB.

Zahraničné výskumné granty riešené na UMB v roku 2009

Fakulta	Názov projektu	Identifikačné číslo projektu podľa zmluvy	Názov programu, v rámci ktorého získal projekt podporu	Objem finančných prostriedkov poskytnutých pre vysokú školu na jej účet k 31. 10. 2009 (prepočet na EUR)
EF UMB	Podpora rozvoja silnej a udržateľnej siete sociálnej ekonomiky v Banskobystrickom kraji	SLK/002/06	Flámsky projekt HIVA	10 004
EF UMB	The 8th Global Development Network Regional Competition (RRC Will) CERGE EI Foundation, 2007	RRC VIII - 20	Medzinárodný vedecko-výskumný projekt GDN	2 666
FPVaMV UMB	The Picture of Mental Illness in the Czech, Slovak and Croatia Mass Media (Comparative Study)		Finance and Mental Health Service Training in Czech Republic/Central Europe, funded by the Fogarty International Center	13 240
ÚVV UMB	Dynamical systems in low dimensions	FP7-PEOPLE-ERG-2008, 239328	7. RP EÚ	33 750
ÚVV UMB	Sustainable Development in a diverse World	CIT3-CT-2005-513438	6.RP EÚ	17 396
FPVaMV UMB	Enlargement and European Neighborhood Policy	AE 4300	Rámcová dohoda o spolupráci vo všetkých oblastiach	3 000
FPVaMV UMB	Voisnages Européens, Vol. 4.: L'Ukraine, entre intégration et partenariat	AE4302	Rámcová dohoda o spolupráci vo všetkých oblastiach	3 000

Zdroj: MŠ SR – podklady k rozpočtu

Podrobnejšie informácie o zahraničných výskumných grantových projektoch riešených na UMB v roku 2009 nasledujú.

1. Podpora rozvoja silnej a udržateľnej siete sociálnej ekonomiky v Banskobystrickom kraji

Zodpovedný riešiteľ: Gabriela Korimová, prof. PaedDr., PhD.

Organizačná zložka: EF UMB

Katedra: Katedra ekonómie a humanitných vied

Žiadateľ: EF UMB

Grantová schéma: Flámsky projekt HIVA

Projekt je zameraný na vytvorenie impulzu pre rozvoj silnej a udržateľnej siete sociálnej ekonomiky v Banskobystrickom regióne. V prvej etape inicioval rozvoj operačnej stratégie pre vytvorenie siete regionálnej sociálnej ekonomiky prostredníctvom konzultácií s kľúčovými lokálnymi aktérmi, ktorá prispeje k pokroku v oblasti sociálnej ekonomiky v regióne.

Prof. PaedDr. G. Korimová, PhD. sa v rámci riešených domácich a zahraničných projektov orientuje na modernú sociálnu politiku, sociálnu ekonomiku a sociálne podnikanie a modelovanie sociálnej stratifikácie slovenskej spoločnosti.

2. The 8th Global Development Network Regional Competition (RRC Will) CERGE EI Foundation, 2007

Zodpovedný riešiteľ: Marta Orviská, doc. Ing., PhD.

Organizačná zložka: EF UMB

Katedra: Katedra financií a účtovníctva

Žiadateľ: EF UMB

Grantová schéma: CERGE EI

Poskytovateľ grantu: CERGE EI Foundation

3. The Picture of Mental Illness in the Czech, Slovak and Croatia Mass Media (Comparative Study)

Zodpovedný riešiteľ: Tereza Adámková, Mgr.

Organizačná zložka: Centrum Adiktologie

Katedra: Psychiatrická klinika 1. lekárskej fakulty a VFN

Zástupca zodpovedného riešiteľa: Martin Klus, PhDr., PhD.

Organizačná zložka: FPVaMV UMB

Katedra: Katedra politológie

Spoluriešiteľská organizácia: University of California Berkeley

Grantová schéma: Finance and Mental Health Services Training in Czech Republic/Central Europe, funded by the Fogarty International Center (NIH)

Poskytovateľ grantu: Fogarty International Center (NIH)

Abstrakt: Expected outcomes of the project are a coding system (already begun in the Czech Republic) for the analysis of media messages about mental illness; a basis for systemic longitudinal data collection and analysis; a manual; a determination of the stigmatizing potential of various media messages about mental health; and an educational campaign for the media industry.

4. Dynamical systems in low dimensions

Zodpovedný riešiteľ: Roman Hric, doc. RNDr., PhD.

Organizačná zložka: ÚVV UMB

Katedra: Inštitút matematiky a informatiky

Žiadateľ: UMB

Grantová schéma: FP7 rámcový program EÚ

Poskytovateľ grantu: EUROPEAN COMMISSION

Abstrakt: Výskum v oblasti topologickej dynamiky v nízkych dimenziách.

5. Sustainable Development in a diverse World (SUS.DIV)

Zodpovedný riešiteľ: Fondazione Eni Enrico Mattei, Milano, Italy

Zodpovedný riešiteľ za UMB: Alexandra Bitušíková, PhD, CSc.

Organizačná zložka: ÚVV UMB

Katedra: Inštitút sociálnych a humanitných štúdií

Riešitelia: 31 inštitúcií z 12 krajín EU

Riešitelia za UMB: Jolana Darulová, Slavomíra Očenášová, Katarína Košťalová, Ivan Chorvát; Daniel Luther

Žiadateľ: ÚVV UMB

Spoluriešiteľská organizácia: 31 inštitúcií z 12 krajín EU

Grantová schéma: FP6 (6. rámcový program EÚ)

Poskytovateľ grantu: Európska komisia

Abstrakt: Projekt sa zaoberá kultúrnou a sociálnou diverzitou a jej prínosom pre spoločnosť. Skúma prejavy diverzity v spoločnosti a politické stratégie na riadenie diverzity (multikulturalizmus, inkluzia, integrácia, interkulturalizmus). Cieľom je navrhnúť riešenia, ktoré povedú k nekonfliktnej udržateľnosti kultúrnej a sociálnej diverzity v spoločnosti.

6. Enlargement and European Neighborhood Policy

Výskumná skupina Medzinárodné pohyby a vládnutie

Zodpovedný riešiteľ: Monique Lakroume

Organizačná zložka: Université de Champagne-Ardenne, Remeš, FR

Katedra: IEEI – Inštitút európskych a medzinárodných štúdií

Zástupca zodpovedného riešiteľa: Doc. PhDr. Peter Terem, PhD.

Organizačná zložka: FPVaMV UMB

Katedra: Katedra medzinárodných vzťahov a diplomacie

Riešitelia: PaedDr. Radovan Gura, PhD.; Doc. PhDr. Peter Terem, PhD.; PaedDr. Mária Rošteková

Žiadateľ: FPVaMV

Spoluriešiteľská organizácia: FPVaMV UMB

Poskytovateľ grantu: Université de Champagne-Ardenne, Remeš, FR

Abstrakt: Podstatou projektu je preklad a vydanie príspevkov: Rouet, G. –Terem, P. (eds.): Enlargement and European Neighborhood Policy. Collection Voisinages Européens 3, Faculte de Droit et Science Politique, Université de Reims Champagne-Ardenne, Faculty of Political Science and International Affairs, Matej Bel University Bruylant Bruxelles, ISBN 978-2-8027-2666-1. 498 strán.

7. Voisinages Européens, Vol. 4.: L' Ukraine, entre intégration et partenariat

Organizačná zložka: Université de Champagne-Ardenne, Remeš, FR

Katedra: IEEI – Inštitút európskych a medzinárodných štúdií

Zástupca zodpovedného riešiteľa: Doc. PhDr. Peter Terem, PhD.

Organizačná zložka: FPVaMV UMB

Katedra: Katedra medzinárodných vzťahov a diplomacie

Riešitelia: PaedDr. Radovan Gura, PhD.; Doc. PhDr. Peter Terem, PhD.; PaedDr. Mária Rošteková

Organizačná zložka: FPVaMV UMB

Katedra: Katedra medzinárodných vzťahov a diplomacie

Žiadateľ: FPVaMV

Spoluriešiteľská organizácia: FPVaMV UMB

Poskytovateľ grantu: Université de Champagne-Ardenne, Remeš, FR

Abstrakt: Podstatou projektu je preklad a vydanie príspevkov: Terem, P. - Rouet, G.(eds.): Voisinages Européens, Vol. 4.: L' Ukraine, entre intégration et partenariat. Faculte de Droit et Science Politique, Université de Reims Champagne-Ardenne, Faculty of Political Science and International Affairs, Matej Bel University, Bruxelles: Bruylant. 2009. ISBN 978-2-8027-2867-2

2.3.3 Ostatné zahraničné granty

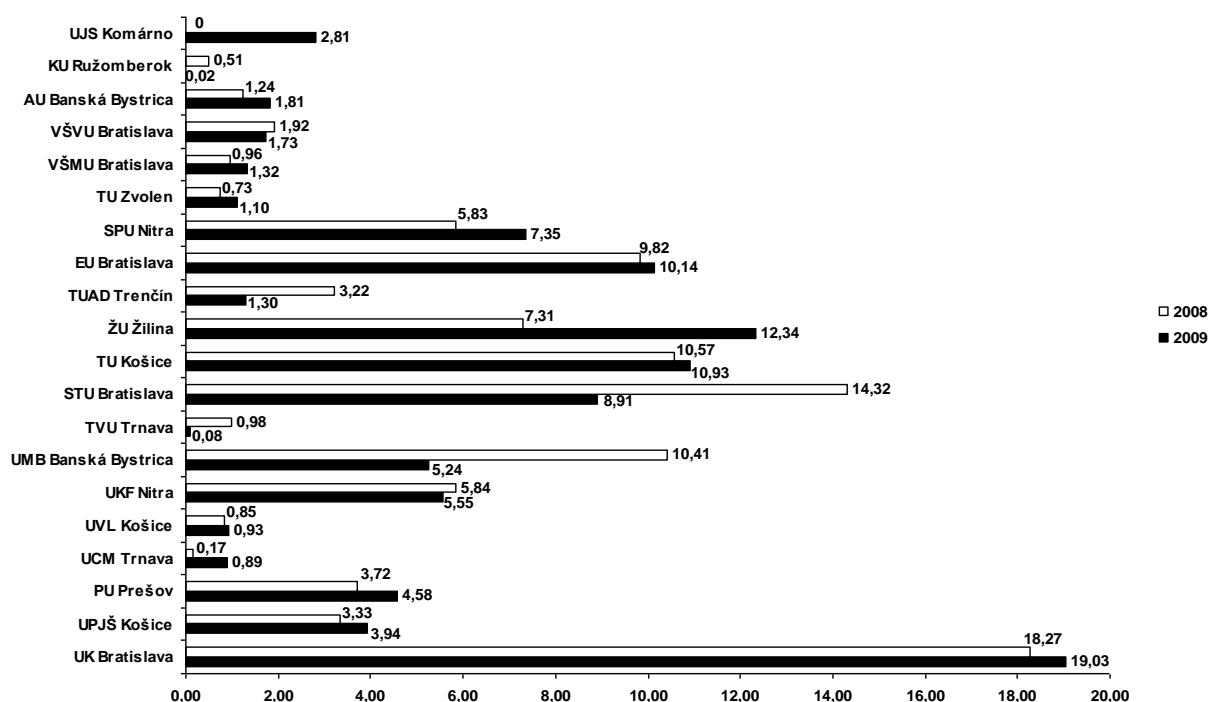
Nasledovná tabuľka dáva prehľad ostatných zahraničných grantov. Podiel UMB v rámci SR ako aj objem získaných zdrojov je dlhodobovo oveľa vyšší ako v zahraničných výskumných grantoch. Žiaľ, súčasná metodika MŠ SR eliminuje dopad týchto aktivít na tvorbu rozpočtových zdrojov.

Fakulta	Názov projektu	Identifikačné číslo projektu podľa zmluvy	Názov programu, v rámci ktorého získal projekt podporu	Objem finančných prostriedkov poskytnutých pre vysokú školu na jej účet v období od 1.11.2008 do 31.10.2009 (prepočet na EUR)
EF UMB	Rozvoj spolupráce v oblasti riešenia vplyvu inovatívnych procesov v regionálnom rozvoji Slovenska a Nórska	NIL-II-013-d	FOND NIL	26 952,640
EF UMB	GRUNDTVIG - Učiaci sa partnerstvá. Program celoživotného vzdelávania	84100389/p-BB	Socrates - Erasmus/GRUNDTVIG	14 400,000
EF UMB	MANTRA – Management through autonomy: Erasmus-Spoločný rozvoj studijných programov na strednej a vyššej úrovni	68668-IC-1-2004-PL-ERASMUS-PROGUC-1	Socrates - Erasmus/MANTRA	11 669,100
EF UMB	Transition of Mentoring Supports Lifelong learning in Rural Areas	2007-LLP-IdV-TOI-2007-SK-73100950-5	Leonardo da Vinci – Lifelong learning programe	6 000,000
FHV UMB	Chaire Jean Monnet ad personam Identities and Cultures in Europe	2009-2838/001-001	Jean Monnet - Program celoživotného vzdelávania	36 000,000
FPVaMV UMB	História, kultúra, jazyky - dôležité prvky európskej integrácie a európskej identity	Jean Monnet Module ref. No. 06/0111	DG Education, LLLP	13 093,200
FPVaMV	Western-Eastern Europe: Centre Periphery Dynamics	Visegrad Strategic Project: serial number 3081007	International Visegrad Fund	20 000,000
FPVaMV UMB	Korean Studies Workshop for European Educators		Korean Studies Workshop for European Educators 2009	6 94,000
FPVaMV UMB	Miltilateral Diplomacy of the at V4 Country-Members: Achievements, Problems and the Lessons for Moldova; Developing Research Skills	50910277	International Visegrad Fund	3 000,000
FPVaMV UMB	Interethnic Relations, Minority Rights and Security Concerns: a Visegrad Countries Perspective and Implications for Eastern Europe	50910872	International Visegrad Fund	3 000,000
UMB	ERASMUS	8201-0515/M/BANSK A01 -číslo finančnej zmluvy na tento rok, číslo charty na základe ktorej sa projekt	Program celoživotného vzdelávania	220 618,000

		realizuje 48545-IC-1-2007-1-SK-ERASMUS-EUCX-1		
FPV UMB	Search for the onset of deconfinement and the QCD critical point with the help of event by event fluctuations		DAAD	2 210,000
PrF UMB	The Network of European Studies (SENT)	861/2007	Socrates - Erasmus	4 750,750

Zdroj: MŠ SR – podklady k rozpočtu

Graf 10 Percentuálna úspešnosť UMB v získavaní finančných prostriedkov zo zahraničných edukačných a ostatných grantov v rokoch 2008 a 2009

Poznámka: Zdroj z údajov MŠ SR za obdobie 01.11.2007 – 31.10.2008 a za obdobie 01.11.2008 – 31.10.2009

2.3.4 Granty financované zo štrukturálnych fondov EÚ

Centrálne podpora z univerzitných zdrojov sa sústredila najmä na krytie spolufinancovania a tvorbu systému riadenia a implementácie projektov podporovaných štrukturálnymi fondmi EÚ. **Dopady implementácie grantov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ v súčasnosti nie je možné zhodnotiť.**

V roku 2009 boli na UMB implementované nasledovné grantové projekty financované zo štrukturálnych fondov.

1. Budovanie infraštruktúry a modernizácia IKT na UMB v BB za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu

Operačný program: Výskum a vývoj

Spolufinancovaný fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja

Prioritná os: 5 Infraštruktúra vysokých škôl

Opatrenie: 5.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu

Ukončenie projektu: 30.6.2011

Celkové výdavky na realizáciu aktivít: 5 235 884,48 €

Celkové oprávnené výdavky: 5 228 219,14 €

Podiel ERDF a ŠR: 4 966 808,18 €

UMB – vlastné zdroje: 261 410,96 €

UMB - ďalšie vlastné zdroje: 7 665,34 €

Špecifickými cieľmi projektu sú: „Budovanie a modernizácia vnútorného vybavenia UMB v ktorých prebieha vzdelávací proces za účelom zlepšenia podmienok na nové formy učenia a učenia sa“ a tiež „Zvýšenie kvality vzdelávania investíciou do nevyhnutnej výmeny okien, dverí a ostatných výplní v priestoroch UMB“.

Miestom realizácie projektu je 14 objektov, ktorými sú budovy fakúlt (vyučovacie priestory) a tiež budovy študentských domovov UMB.

2. CaKS - Centrum excelentnosti inforatických vied a znalostných systémov

Operačný program: Výskum a vývoj

Spolufinancovaný fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja

Prioritná os: 2. Podpora výskumu a vývoja

Opatrenie: 2.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce

Partneri: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice, Žilinská univerzita, Žilina

Ukončenie projektu: 30.04.2011

Celkové výdavky na realizáciu aktivít: 1 212 056,73 €

Celkové oprávnené výdavky: 1 212 056,73 €

Podiel ERDF a ŠR: 1 151 453,87 € z toho UMB 319 555,87 €

UMB – vlastné zdroje: 15 977,79 €

Anotácia: Centrum vzniklo v lete 2009 na základe zmluvy medzi zakladajúcimi členmi konzorcia slovenských univerzít: UPJŠ, ŽU a UMB. Žiadateľom o príspevok je UPJŠ, UMB má status partnera. Na aktivitách centra sa podieľajú tri pracoviská: Katedra matematiky FPV UMB, Katedra kvantitatívnych metód a informačných systémov EF UMB a Inštitút matematiky a informatiky UVV UMB. Cieľom centra je vybudovať infraštruktúru potrebnú na výskum v oblasti teórie a aplikácií informačných systémov. UMB sa sústreďuje najmä na datamingové aplikácie, využitie teórie neurčitosti a aplikácie poznatkov diskkrétnej matematiky v informatike a informačných systémoch. Významným aspektom je podpora vyučovacieho procesu na EF UMB a FPV UMB.

Základné výstupy (na UMB) sú:

- vybudovanie dvoch špecializovaných laboratórií na UMB,
- vytvorenie systému na zdieľanie elektronických informačných zdrojov,
- obstaranie a inštalácia technickej infraštruktúry zdieľaného dátového úložiska,
- obstaranie a inštalácia špecifických prístrojov na získavanie dát,
- obstaranie SW nástrojov pre podporu znalostných technológií,
- obstaranie referenčných dátových zdrojov,
- pracovné stretnutia na integráciu výskumu,
- identifikácia možnosti spolupráce v predmetnej oblasti a vytvorenie siete medzinárodných partnerov.

Miestom realizácie projektu sú 2 objekty: FPV UMB, Tajovského 40 a ÚVaV, Cesta k amfiteátru 1.

3. Centrum excelentnosti so zameraním na výskum otázok národnej a medzinárodnej bezpečnosti

Operačný program: Výskum a vývoj

Spolufinancovaný fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja

Prioritná os: 2. Podpora výskumu a vývoja

Opatrenie: 2.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce

Ukončenie projektu: 31.05.2012

Celkové výdavky na realizáciu aktivít: 330 684,13 €

Celkové oprávnené výdavky: 330 684,13 €

Podiel ERDF a ŠR: 314 149,92 €

UMB – vlastné zdroje: 16 534,21 €

Anotácia: Centrum excelentnosti bolo zriadené v máji 2009 na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici. Hlavným odborným zameraním je výskum problematiky spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie a Európskych bezpečnostných štruktúr a ich konotácie, prehľbovanie konceptu bezpečnosti - hľadanie implikácií pre teóriu a prax medzinárodných vzťahov a výskum nevojenských aspektov bezpečnosti

V roku 2009 boli pripravené ďalšie projekty. Z nich schválené ku dnešnému dňu boli nasledovné projekty:

4. Investície do modernizácie IKT technológií a rekonštrukcie objektov UMB v B. Bystrici za účelom zlepšenia kvality vzdelávacieho procesu

Operačný program: Výskum a vývoj

Spolufinancovaný fondom: ERDF

Prioritná os: 5 Infraštruktúra vysokých škôl

Opatrenie: 5.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu

Ukončenie projektu: 04/2012

Požadovaná výška NFP: 5 429 589,07 €

Cieľ projektu: Zlepšenie podmienok vzdelávacieho procesu aktivitami zameranými na investície do hmotnej infraštruktúry na UMB.

Špecifický cieľ 1 : Modernizácia vnútorného vybavenia UMB, v ktorom prebieha vzdelávací proces

Výstupy: Dovybavenie výučbových priestorov IKT technológiami vrátane vybavenia pedagógov IKT

Modernizácia a zvýšenie kapacity lokálnej počítačovej siete

Modernizácia a zvýšenie kapacity metropolitnej siete

Modernizácia a zvýšenie kapacity metropolitnej siete vrátane centrálného komunikačného uzla

Modernizácia bezpečnostných prvkov školskej siete

Harmonizácia a kompatibilita IKT systémov

Dovybavenie výučbových priestorov mobilnými tlmočnickými jednotkami

Vybudovanie špecializovanej animačnej učebne katedry výtvarnej tvorby a edukácie

Vybudovanie špecializovanej PC optickej učebne určenej na kvantitatívne a kvalitatívne vyhodnotenie zastúpenia jednotlivých minerálnych fáz

Zriadenie počítačového diagnostického laboratória katedry telesnej výchovy a športu

Špecifický cieľ 2: Zvýšenie kvality vzdelávacieho procesu investíciami do objektov UMB.

Výstupy: Investície do nevyhnutnej výmeny okien, dverí, ostatných výplní

Rekonštrukcia lokálnych komunikačných uzlov

Stavebné úpravy miestností (čísla učební 112 a 221) na Ef T10

Investície do nevyhnutnej výmeny okien, dverí, ostatných výplní a s tým súvisiaca oprava vnútorných stien v trakte ŠD1 internát a investície do nevyhnutnej výmeny okenných výplní na štítovej stene bazéna vrátane výmeny dlažby balkóna so zaizolovaním

Rekonštrukcia priestorov pre vybudovanie centrálného komunikačného uzla T10 EF Nová budova

Envirobudova T 55 Zníženie energetických strát budovy (stavebné povolenie), Stavebné úpravy budovy (ohlásenie stavby)

Gaudeámus T 36 Stavebné úpravy v objekte pre potreby nového študijného programu aplikovaná geológia

5. Centrum excelentnosti – vytvorenie komplexnej stratégie medzinárodného krízového riadenia v medzinárodných vzťahoch

Operačný program: Výskum a vývoj

Spolufinancovaný fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja

Prioritná os: 2-Podpora výskumu a vývoja

Opatrenie: 2.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce

Ukončenie projektu: 31.8.2011

Celkové výdavky na realizáciu aktivít: 2 333 260,22 €

Podiel ERDF a ŠR: 2 216 597,21 €

UMB – vlastné zdroje: 116 663,01 €

UMB – ďalšie vlastné zdroje: 0 €

Špecifickými cieľmi projektu sú:

1. Medzinárodný krízový manažment – priama aplikácia teoretického výskumu do praxe

2. Teoretický výskum vybraných problémov medzinárodných vzťahov s dôrazom na medzinárodný krízový manažment.
3. Vytvorenie simulačného a prognostického pracoviska pre podporu výskumu v oblasti medzinárodného krízového riadenia

6. Rozvoj znalostných a pedagogických kompetencií pracovníkov vedy a výskumu a doktorandov na UMB.

Operačný program: Vzdelávanie

Spolufinancovaný fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja

Prioritná os: 1-Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy

Opatrenie: 1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti

Ukončenie projektu: 30.6.2013

Celkové výdavky na realizáciu aktivít:	963 449,83 €
Podiel ERDF a ŠR:	915 277,34 €
UMB – vlastné zdroje:	48 172,49 €
UMB – ďalšie vlastné zdroje:	0 €

Špecifickými cieľmi projektu sú:

1. Rozvoj znalostných kompetencií pracovníkov vedy a výskumu na UMB
2. Rozvoj pedagogických kompetencií doktorandov na UMB
3. Špecializované odborné vzdelávanie pracovníkov vedy a výskumu na UMB

7. Podpora výučby študijných programov v cudzích jazykoch.

Operačný program: Vzdelávanie

Spolufinancovaný fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja

Prioritná os: 1-Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy

Opatrenie: 1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti

Ukončenie projektu: 30.9.2013

Celkové výdavky na realizáciu aktivít:	964 143,94 €
Podiel ERDF a ŠR:	915 936,74 €
UMB – vlastné zdroje:	48 207,19 €
UMB – ďalšie vlastné zdroje:	0 €

Špecifickými cieľmi projektu sú:

1. Zvýšenie možností uplatnenia absolventov študijných programov v cudzom jazyku na slovenskom a európskom trhu práce
2. Rozvoj a aplikácia inovatívnych foriem vyučovania v odborných predmetoch ponúkaných v cudzích jazykoch
3. Vybudovanie samovzdelávacieho strediska pre štúdium odborných predmetov v cudzom jazyku

8. Zvýšenie kvality riadenia a vysokoškolského vzdelávania v podmienkach UMB

Operačný program: Vzdelávanie

Spolufinancovaný fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja

Prioritná os: 1-Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy

Opatrenie: 1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti

Ukončenie projektu: 31.8.2013

Celkové výdavky na realizáciu aktivít:	391 940,48 €
Podiel ERDF a SR:	372 343,45 €
UMB – vlastné zdroje:	19 597,02 €
UMB – ďalšie vlastné zdroje:	0 €

Špecifickými cieľmi projektu sú:

1. Zvýšenie kvality vysokoškolského vzdelávania na UMB.
2. Vytvorenie vnútorného modelu zabezpečenia kvality UMB.

Boli podané ďalšie 2 projekty zamerané na aplikovaný výskum a transfér technológií v oblasti aplikovanej geológie (FPV UMB v spolupráci so SAV) a pedagogiky (PdF UMB). Na Pedagogickej fakulte UMB vznikne v prípade schválenia projektu centrum výskumu zamerané na „Tvorbu didaktických postupov na vývoj inovatívnych interaktívnych edukačných programov podporujúcich rozvoj gramotnosti žiakov“. **UMB v minulom roku preukázala vedecký potenciál a schopnosť pripraviť významné vedecké projekty, čím potvrdila svoje zaradenie medzi vysoké školy univerzitného typu.** Na druhej strane rozdiel v úspešnosti a vo vyčlenených kapacitách v porovnaní so SAV, UK Bratislava a STU Bratislava je priepastný.

Okrem centier excelentného výskumu a transferu technológií boli na fakultách a ÚVV realizované nasledovné vybrané projekty:

- vypracovaný projekt KTVŠ FHV UMB – diagnostické laboratórium,
- vypracovaný projekt tlmočnických oddelení jazykových katedier na vybudovanie mobilných tlmočnických zariadení (FHV UMB),
- tvorba projektu pre MŠ SR, Sekcia medzinárodnej spolupráce – Spôsob života, kultúra a identita Slovákov v zahraničí: na ceste k trvalej udržateľnosti (PdF UMB, ÚVV UMB, CCV UMB),
- UMB vstúpila v rámci konzorcia s SAV a ďalšími univerzitami do projektu budovania grídovej infraštruktúry na počítačové spracovanie rozsiahlych vedeckovýskumných dát,
- UMB v rámci konzorcia akademických knižníc vstúpila do projektu NISPEZ, v rámci ktorého je zabezpečený prístup k elektronickým časopiseckým databázam.

Zoznam projektov riešených na UMB sa nachádza na web stránke

<http://www.library.umb.sk/index.php?module=articles&id=296&language=1>.

2.3.5 Inštitucionálne projekty

V roku 2009 bola obnovená činnosť univerzitnej grantovej agentúry, ktorej cieľom je podporovať výskumné projekty mladých učiteľov, vedeckých pracovníkov a doktorandov. Činnosť agentúry riadi Rada UGA, ktorej zasadnutí sa zúčastňujú predsedovia komisií a prorektor pre vedu a výskum. Činnosť UGA zabezpečuje po organizačnej a administratívnej stránke CPP UMB. Nasleduje prehľad finančných prostriedkov pridelených pre jednotlivé komisie.

Projekty UGA financovaných v roku 2009

1 Kom. pre ekonomické vedy:	3 259 €
2 Kom. pre prírodné vedy:	12 750 €
3 Kom. pre matemat. a informatické vedy:	9 531 €
4 Kom. pre humanitné vedy:	11 901 €
5 Kom. pre historické vedy a etnológiu:	4 610 €
6 Kom. pre vedy o športe:	8 247 €
7 Kom. pre spoločenské a behaviorálne vedy:	3 196 €
8 Kom. pre právo a medzinárodné vzťahy:	4 990 €
9 Kom. pre pedagogické vedy:	1 092 €
SPOLU: 59 576 €	

2.3.6 Spolupráca s praxou

Vzhľadom na zameranie univerzity je spolupráca s praxou orientovaná najmä na spoločenskú prax v oblasti vzdelávacej sústavy, psychológie, sociológie, rezortov kultúry, zahraničných vecí, hospodárstva, obrany, práva a životného prostredia, ako aj na spoluprácu s VÚC a samosprávami prevažne na území banskobystrického kraja. Osobitne je potrebné vyzdvihnúť realizáciu projektu „Národný konvent o Európskej únii“, ktorý FPVaMV UMB realizuje v súčinnosti s Úradom vlády SR a MZV SR. Ekonomická fakulta UMB pripravuje otvorenie výskumno-vývojového centra v spolupráci s firmou Microsoft. ÚVV vyvíja kompenzačné pomôcky (softvér) pre nevidomých. Pedagogická fakulta UMB realizuje viacero projektov zameraných na konkrétne aktivity súvisiace s rozvojom a inováciou vzdelávania na úrovni stredných a základných škôl. FPV UMB nerealizuje projekty pre potreby praxe na základe zmluvnej spolupráce. Výstupy niektorých projektov v oblasti geológie a chémie však môžu nájsť aplikácie v praxi. Katedra matematiky pripravuje projekt na spoluprácu s praxou s využitím dataminingových technológií

2.4 Personálne zabezpečenie a personálna politika

Štruktúra pracovníkov podľa kvalifikácie

prepočítaný počet pracovníkov k 31. 10. 2009

Fakulta/ÚVV	Prof.	Doc.	OA s PhD.	SPOLU	OA bez PhD.	Asistenti	SPOLU
FPV	18,30	34,90	60,26	113,46	23,44	0,00	136,90
FHV	27,83	26,48	83,43	137,74	28,00	3,95	169,69
EF	15,70	34,00	79,48	129,18	10,50	14,5	154,18
FPVaMV	6,00	11,25	19,50	36,75	5,92	2,00	44,67
PdF	13,28	26,50	58,00	97,78	12,50	1,25	111,53
PrF	6,75	7,00	17,00	30,75	11,24	2,50	44,49
SPOLU	87,86	140,13	317,67	545,66	91,60	24,20	661,46
ÚVV *	1,21	0,56	3,05	4,82	3,28	0,00	8,10
SPOLU	89,07	140,69	320,72	550,48	94,88	24,20	669,56

* vedecko-výskumní pracovníci

Vývoj kvalifikačnej štruktúry na UMB: Prof. + Doc. + PhD.

prepočítané stavy k 31.10. príslušného roka

Rok	FPV	FHV	FIF	EF	FPVaMV	PrF	PdF	SPOLU	ÚVV *	SPOLU
2002	73,25	59,60	31,00	46,95	25,00	18,65	67,98	322,50	0,00	322,50
2003	66,50	60,00	23,05	51,63	26,50	17,71	66,84	312,18	0,00	312,18
2004	70,79	60,25	21,06	51,69	27,58	25,57	66,53	323,47	0,00	323,47
2005	60,68	53,01	26,88	81,33	25,25	24,12	70,56	341,85	28,00	369,85
2006	70,33	72,60	25,70	85,63	25,00	23,48	79,36	382,16	30,00	412,16
2007	71,48	108,51	0,00	90,13	25,50	22,25	87,561	405,52	28,00	433,52
2008	73,58	113,84	0,00	96,32	29,25	25,48	88,61	427,08	34,00	461,08
2009	113,46	137,74	0,00	129,18	36,75	30,75	97,78	545,66	4,82	550,48

* vedecko-výskumní pracovníci

V roku 2009 sa UMB úspešne vyrovnala s požiadavkou akreditačnej komisie splniť kritérium KZU – 6 (počet študentov v ŠP prvého a druhého stupňa na prepočítaný počet vysokoškolských učiteľov s PhD.). Potešiteľné je, že okrem zníženia počtu študentov podstatne k plneniu tohto kritéria pomohlo zlepšenie kvalifikačnej štruktúry učiteľov UMB, čo napokon vidieť aj z priloženej tabuľky. Výsledkom je splnenie kritérií na udelenie statusu univerzity. Bolo by žiaduce dosiahnuť stav v budúcnosti minimálne udržať.

V roku 2009 bolo na UMB realizovaných 16 habilitácií (z toho 4 zamestnanci UMB) a 3 vymenúvacie konania (z toho 2 zamestnanci UMB).

V rokoch 2008 – 2009 bol realizovaný **program podpory získavania špičkových zahraničných odborníkov**. V rámci tohto programu boli účelové, nad rámec rozpočtov fakúlt, vyčlenené finančné prostriedky, ktorých čerpanie zachytáva nasledovná tabuľka.

Čerpanie mzdových prostriedkov za jednotlivé roky (PPP – prepočítaný počet pracovníkov, MP - mzdové prostriedky v eurách)

Čerpanie mzdových prostriedkov z vedy a výskumu														
	EF		FHV		FPV		FPVaMV		PdF		PrF		UMB spolu	
Rok	PPP	MP	PPP	MP	PPP	MP	PPP	MP	PPP	MP	PPP	MP	PPP	MP
2008	1	14 738	3	25 891	2	11 485	1	4 647	1	4 647	1	7 967	9	69 375
2009	1	13344	3	39024	1	13140	2	25644	1	14580	1	12348	10	118080

Poznámka: V roku 2007 neboli vyčlenené mzdové prostriedky z vedy na podporu špičkových pracovníkov.

Z hodnotení fakúlt vyplýva, že program plní svoj účel. Vecné hodnotenie prínosu je vykonávané prorektorom pre vedu a výskum každoročne v súvislosti s tvorbou rozpočtu. Fakulty nad rámec tohto programu vyčleňujú ďalšie finančné prostriedky na získavanie zahraničných odborníkov s cieľom posilniť vedu a výskum, a zabezpečiť garancie a rozvoj študijných programov v spolupráci zo zahraničnými univerzitami.

Dôležitou úlohou je utváranie miest post-doktorandov na fakultách a ÚVV UMB, predovšetkým prostredníctvom grantov. Túto úlohu sa darí priebežne plniť, počet vytvorených post-doktorandských miest financovaných z externých zdrojov (3) však považujeme za nedostatočný.

K personálnej politike univerzity patrí aj dôsledné uplatňovanie plnenia kritérií stanovených VR UMB pri obsadzovaní pozícií docentov a profesorov. Kontrolu plnenia kritérií vykonáva priebežne, na základe personálnych návrhov dekanov, prorektor pre vedu a výskum. Pri neplnení kritérií sa obsadzuje miesto na dobu 2 rokov. Podľa skúseností z roku 2009 možno konštatovať, že kritériá boli v návrhoch dekanov splnené. Niektoré fakulty navrhujú predĺžiť dobu hodnotenia, prípadne udeliť výnimky pre akademických funkcionárov. Na druhej strane, objavujú sa návrhy na väčšiu platovú diferenciáciu v prípadoch, keď kritériá sú výrazne prekračované. Konkurzy na miesta profesorov a docentov sú zverejňované v slovenských médiách (www stránky a denníky). Otázka medzinárodnej kvality uchádzačov je v kompetencii konkurzných komisií a vedeckých rád. Pri obsadzovaní funkčných miest profesorov je spravidla na jedno miesto jeden, alebo žiadny uchádzač. Je otázkou, či pri danej úrovni mzdového ohodnotenia je možné dosiahnuť reálnu konkurenciu pri konkurzných konaniach.

Fakulty univerzity a ÚVV uplatňujú rôznou mierou motivačné systémy na podporu aktivít tvorivých pracovníkov v oblasti vedy a výskumu. Najprepracovanejší motivačný systém má EF UMB. Motivačný systém je realizovaný priebežne nastavovaním osobného ohodnotenia a jednorázovými odmenami. Kompetencie v tejto oblasti majú dekaní fakúlt. Úlohu vedenia UMB vidíme najmä v metodologickej a koordinačnej oblasti. V roku 2009 boli z prostriedkov štátneho rozpočtu na podporu v oblasti vedy a výskumu vyplatené odmeny v celkovej výške 16.216 €. Tieto finančné prostriedky boli rozdelené **podľa centrálnej metodiky zohľadňujúcej strategické zámery vo vede a výskume a vo vzdelávaní**. Fakulty k týmto finančným prostriedkom rôznou mierou prispeli z vlastných zdrojov. Okrem toho boli v jednotlivých kategóriách udelené Ceny rektorky UMB za vedu a výskum za rok 2008. Odmeňovanie pracovníkov UMB bolo v roku 2009 poznačené nedostatkom mzdových prostriedkov. Voľné prostriedky boli použité najmä na zlepšenie kvalifikačnej štruktúry prijímaním nových zamestnancov. Výraznejšia diferenciácia bude možná len dôraznejším presadením sa UMB vo vede a výskume v rámci SR i medzinárodne a uvážlivou personálnou politikou podporujúcou strategické zámery univerzity. Rezort vedy a výskumu sa významne podieľal na tvorbe vnútorného modelu merania výkonov pracovísk UMB. Bohužiaľ, tento

model sa čiastočne dostáva do rozporu s potrebou univerzity vyvíjať tlak na zvyšovanie kvality vedy a výskumu na UMB.

Vedenia univerzity a fakúlt prijali úlohu prerozdeliť na úrovni katedier úlohy týkajúce sa pedagogického procesu a vedy a výskumu takým spôsobom, aby učitelia katedry, ktorí majú predpoklady na kvalitnú vedeckú prácu na realizáciu vedy a výskumu, získali viac priestoru. Z informácií z fakúlt vyplýva, že táto úloha je plnená rôznou mierou v závislosti od pedagogickej zaťaženia jednotlivých katedier. Nasledujú niektoré konkrétne opatrenia v oblasti personálnej politiky realizované na fakultách.

EF UMB

Na fakulte bol zavedený systém stimulácie zamestnancov. V systéme sú vyhlásené 4 prioritné oblasti pre príslušný rok a to publikačná činnosť, vedeckovýskumná činnosť, doktorandské štúdium a rozvoj fakulty.

V oblasti publikačnej činnosti sú odmenení zamestnanci za publikovanie vedeckých statí v zahraničných a domácich karentovaných časopisoch. V oblasti vedeckovýskumnej činnosti sú odmeňovaní zodpovední riešitelia zahraničných a domácich výskumných projektov v súlade s metodikou MŠ SR na príslušné obdobie. Odmena je viazaná na 5 a 3-percentný podiel zo získaných finančných prostriedkov na projekt. V oblasti doktorandského štúdia a kvalifikačného rastu sú odmeňovaní zamestnanci – doktorandi, ktorí ukončili doktorandské štúdium v kratšej ako štandardnej dĺžke a ich školitelia, zamestnanci, ktorí získali titul PhD., docent a profesor.

Podmienky na fakulte boli vytvorené prijatím „Zásad tvorby úväzkov na Ekonomickej fakulte UMB v Banskej Bystrici“ už v akademickom roku 2008/2009.

Na pracoviskách fakulty môžu vedúci pracovísk v zmysle týchto zásad stimulovať zamestnancov a upraviť pracovné povinnosti.

Systém hmotnej stimulácie podporuje kvalifikačný rast a vydávanie publikácií.

Na úpravu pracovných povinností má fakulta schválenú riadiacu normu, ktorú sú upravené podmienky poskytovania študijného voľna a iných náhrad zamestnancom fakulty z dôvodu zvyšovania a prehľbovania kvalifikácie.

FHV UMB

Vedenie fakulty uložilo vedúcim katedier maximálne optimalizovať pedagogické povinnosti učiteľom, ktorí dosahujú mimoriadne vedecké výsledky. Požiadavka na ovládanie cudzieho jazyka pri obsadzovaní neučiteľských pozícií je uplatňovaná pri pozícii referentky pre medzinárodné vzťahy.

FPVaMV UMB

Prerozdelenie pracovných povinností podľa potenciálnych predpokladov tvorivých pracovníkov na pedagogickú alebo vedecko-výskumnú činnosť v predchádzajúcich rokoch prinieslo skvalitnenie a zefektívnenie vedecko-výskumnej činnosti, prejavujúce sa konkrétne najmä v prípade projektu „Centrum excelentnosti pre výskum otázok národnej a medzinárodnej bezpečnosti“, ktorému sa najviac venujú pracovníci Katedry bezpečnostných štúdií. Táto katedra reálne nie je zaťažená vlastným študijným programom. Zvýšený dôraz na získanie vlastných výskumných grantov pre tvorivých pracovníkov na úrovni doc. a prof. sa prejavil v širších možnostiach participácie tvorivých pracovníkov na menších vedecko-výskumných projektoch na národnej aj medzinárodnej úrovni. Rovnako pokračujeme v intenzívnejšom zapojení interných doktorandov do prípravy a spracovania vedecko-výskumných projektov.

Aktívne ovládanie cudzieho jazyka je trvalou súčasťou požiadaviek pri všetkých konkurzoch na miesta tvorivých pracovníkov. Aj na neučiteľské pozície sa očakáva znalosť cudzieho

jazyka (podľa pozície stupeň pokročilosti). Zvyšovania jazykových zručností zamestnancov na fakulte bolo podporené v rámci projektu ESF „Jazykové kompetencie – integrálna súčasť odboru medzinárodné vzťahy“, ktorý sa realizoval v období rokov 2006 – 2008.

PdF UMB

Naplnenie tohto opatrenia sa na PF UMB realizovalo najčastejšie týmito spôsobmi:

1. Racionalizácia vyučovacej povinnosti učiteľov na základe integrácie viacerých disciplín (predmetov). Išlo o disciplíny, ktoré bolo možné z hľadiska príbuznosti začleniť do jednotlivých predmetov, ktoré majú takmer identický obsah, rovnakú hodinovú dotáciu, ale sú určené pre rôzne študijné programy, resp. ročníky. Špecifiká týchto predmetov sú obsahom seminárov.
2. Racionalizácia vyučovacej povinnosti učiteľov na základe integrácie vybraných predmetov do prednášok, so zrušením seminárov. Toto opatrenie bolo možné realizovať pri tých predmetoch, ktorých základ tvoria najmä teoretické východiská. Takto sme postupovali pri skupinách veľkého počtu študentov, najmä pri základných pedagogických a psychologických disciplínach v rámci spoločensko-vedného základu.
Např. na Katedre psychológie došlo na základe týchto opatrení k zníženiu pedagogického výkonu z r. 2008 (17,1 hod.) na 13,7 hod. v roku 2009, čo predstavuje zníženie o 3,4 hod. (19,8 %).
3. Personálne posilnenie katedier s vysokými pedagogickými úväzkami a výkonmi vo vede.
4. Zníženie počtu prijímaných študentov v súlade s plnením KZU 6.
5. Na niektorých katedrách došlo k prerozdeleniu pedagogických úväzkov u tých pracovníkov, ktorí sú zapojení do vedecko-výskumnej činnosti, resp. ktorí sa pripravujú na habilitačné (vymenúvacie) konanie. Toto opatrenie však neplatí celoplošne pre všetky katedry.

Rezervy pri plnení tohto ukazovateľa vidíme najmä pri umelecko-výchovných programoch, ktoré si vyžadujú špeciálne priestory (s obmedzeným počtom študentov) a individuálny prístup vyučujúcich a samostatnú prácu študentov v praktických disciplínach. Katedra výtvarnej tvorby a edukácie však už na túto situáciu zareagovala. Nové programy koncipovala so zámerom, aby bolo možné v rovnakom čase vyučovať aj nehomogénne skupiny.

Pri výberových konaniach je otázka ovládania cudzieho jazyka v súčasnosti vždy bezpodmienečne akcentovaná, pri niektorých pozíciách (např. pri vedecko-výskumných pracovníkoch) sa vyžaduje. Ovládanie cudzieho jazyka je jedným z kritérií pri obsadzovaní miest niektorých referentských pozícií (konkrétne referentka pre medzinárodnú spoluprácu a styk s verejnosťou). Podpora zvyšovania jazykových kompetencií sa na PdF UMB rieši len čiastočne. Existuje systém vzdelávania v AJ pre neučiteľské pozície, ktorý je zabezpečovaný internou vyučujúcou, niektoré katedry si svojpomocne a z vlastných finančných zdrojov zabezpečujú toto vzdelávanie externými vyučujúcimi. Tvoriví zamestnanci (najmä vekovo straší) majú záujem o toto vzdelávanie.

FPV UMB

V roku 2009 sa touto úlohou systematicky zaoberala Katedra chémie, výsledkom je zníženie pedagogickej zaťaženia učiteľov katedry v prospech výskumných aktivít.

PrF UMB

Pri konkurzoch Právnická fakulta nepožaduje, aby zamestnanci ovládali aktívne cudzí jazyk, s výnimkou uchádzačov, ktorí majú záujem vyučovať na fakulte práve cudzí jazyk. Na Právnickej fakulte UMB neexistuje osobitý systém podpory zvyšovania jazykových zručností zamestnancov.

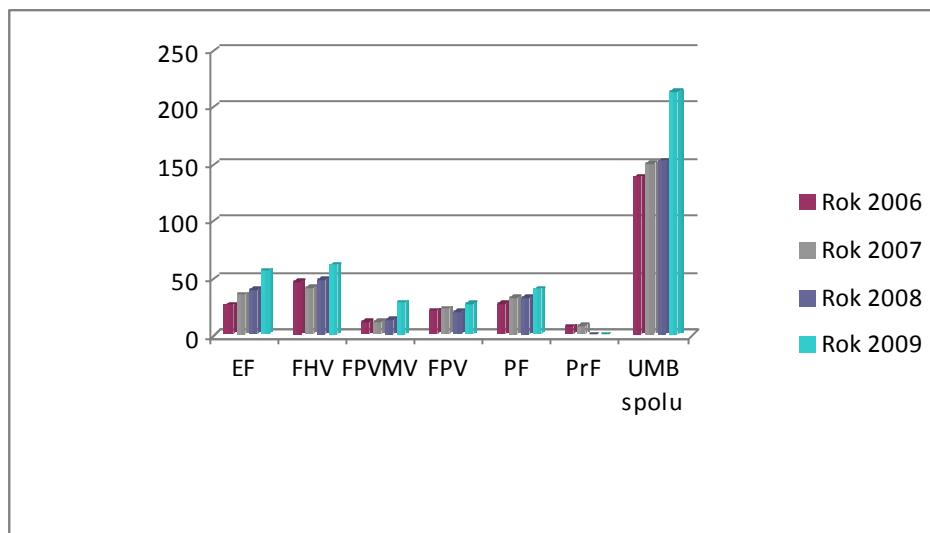
2.5 Doktorandské štúdium

Spolu študuje v doktorandskom štúdiu na UMB 417 doktorandov. Z toho v dennej forme 212 a v externej forme 205. Počty doktorandov na jednotlivých fakultách a študijných programov sa nachádzajú v priloženej tabuľke.

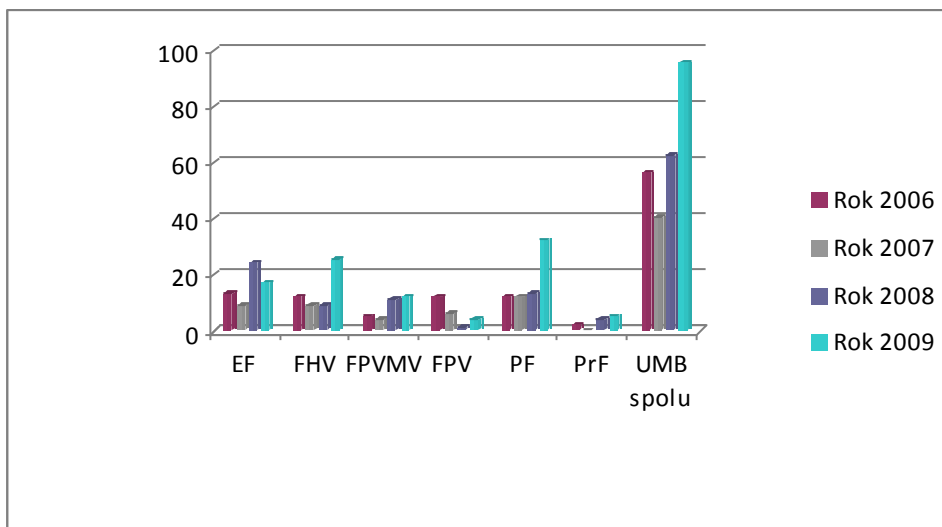
ŠTUDENTI zo dňa 30. 10. 2009

Fakulta	Stupeň	D	E	Spolu
EF	3.	56	30	86
FHV	3.	61	78	139
FPVaMV	3.	28	46	74
FPV	3.	27	26	53
PF	3.	40	25	65
PrF	3.	0	0	0
Spolu 3. st.		212	205	417

*Graf 11 Interní doktorandi
počty v rokoch 2006 – 2009*

Graf 12 Absolventi interného a externého doktorandského štúdia počty v rokoch 2006 – 2009

Počty doktorandov podľa študijných programov k 31. 10. 2009

Fakulta	Študijný program	Počet študentov	
		denná forma	externá forma
EF	Cestovný ruch	12	7
	Ekonomika a manažment podniku	24	12
	Odvetvové a prierezové ekonomiky	0	1
	Riadenie a ekonomika podnikov	0	1
	Verejná ekonomika a služby	20	9
FHV	Didaktiky slovenského jazyka a literatúry	6	5
	Etika	3	5
	Európske kultúrne štúdiá	1	9
	Maďarský jazyk a literatúra	3	1
	Slovenské dejiny	17	14
	Slovenský jazyk a literatúra	8	7
	Systematická filozofia	10	8
	Športová edukológia	9	14
	Športová humanistika	3	3
	Všeobecná jazykoveda	1	12
FPVaMV	Medzinárodné vzťahy	20	36
	Teória politiky	8	10
FPV	Didaktika odborných technických predmetov	1	2
	Environmentálna politika v organizáciách	8	15
	Environmentálne manažérstvo	5	3

	Matematická analýza	3	1
	Pravdepodobnosť a matematická štatistika	8	1
	Teória vyučovania matematiky	2	4
PF	Andragogika	3	7
	Didaktika hudobného umenia	11	3
	Pedagogika	12	8
	Predškolská a elementárna pedagogika	14	7
UMB spolu		212	205

Potešiteľný je trvalý nárast počtu doktorandov, zároveň s poklesom celkového počtu študentov sa tak realizuje zámer stratégie rozvoja univerzity zvýšiť podiel študentov 3. stupňa štúdia. Právnická fakulta žiaľ pri poslednej akreditácii stratila právo organizovať doktorandské štúdium. Na ostatných fakultách je situácia stabilizovaná, resp. boli akreditované nové študijné programy 3. stupňa. **Aj napriek postupnému zvyšovaniu počtu doktorandov, považujeme podiel počtu doktorandov k celkovému počtu študentov za nízky.** Zároveň je potrebné neustále dbať o zvyšovanie úrovne doktorandského štúdia tak, aby absolventi tohto štúdia tvorili elitu vo svojom odbore. Jednou z ciest je konfrontácia našich doktorandov na európskom a medzinárodnom poli, podpora dlhodobých výskumných pobytov na kvalitných medzinárodne uznávaných pracoviskách a ich zapojenie do špičkových výskumných kolektívov. **Za negatívum považujeme minimálny počet zahraničných doktorandov, ako aj fakt, že väčšina študentov programov 3. stupňa štúdia sú absolventi magisterských a inžinierskych študijných programov realizovaných na UMB. Aj podľa správy z medzinárodnej evaluácie UMB je žiaduca vyššia migrácia študentov v tomto stupni štúdia.**

Prehľad realizácie úloh v oblasti doktorandského štúdia na úrovni fakúlt nasleduje.

EF UMB

Pre rast počtu doktorandov boli vytvorené podmienky zvýšenou dotáciou na štipendiá doktorandov v rámci Univerzity Mateja Bela a 1 miesto denného doktoranda má fakulta kryté štipendium na základe uzatvorenej sponzorskej zmluvy medzi Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici a Železiarňami Podbrezová, a.s.

Počet zapísaných doktorandov za ostatné tri akademické roky sa zvyšoval o 3 doktorandov v každom akademickom roku. V akademickom roku 2006/2007 sa zapísalo na štúdium 18 doktorandov, v akademickom roku 2007/2008 21 doktorandov (t. j. nárast o 16 %), v akademickom roku 2008/2009 sa zapísalo 24 doktorandov (t. j. nárast o 14 %).

Fakulta mala v roku 2009 jedného doktoranda dennej formy štúdia, ktorého štipendium bolo hradené zo zdrojov poskytnutých Železiarňami Podbrezová, a.s. na základe sponzorskej zmluvy.

V uplynulom roku fakulta nepožiadala o akreditáciu nového študijného programu v 3. stupni štúdia.

Kvalitu doktorandského štúdia zvyšujeme:

- pôsobením zahraničných odborníkov vo výučbe,
- podporou študijných a výskumných pobytov doktorandov na zahraničných univerzitách,
- zapojením doktorandov do riešenia domácich výskumných grantov,
- organizovaním vedeckých a odborných podujatí,
- skvalitnením vybavenia Centra rozvoja doktorandov zariadeniami IKT a rozšírením informačných zdrojov.

FHV UMB

V prvom ročníku je 5 štipendií hradených zo štipendijného fondu UMB, jedno takéto miesto je v 2. ročníku (spolu 6).

V r. 2009 fakulta získala akreditáciu dvoch ŠP 3. stupňa:

- športová humanistika,
- európske kultúrne štúdiá.

Kvalitu doktorandského štúdia zvyšujeme nasledovnými opatreniami:

- účasť externých odborníkov na vyučovaní vybraných predmetov doktorandských ŠP,
- zapájanie doktorandov do riešenia grantových úloh na pracoviskách,
- podpora zahraničných študijných pobytov,
- vytváranie dostatočného publikačného priestoru (*Mladá veda 2009 I – IV*).

FPVaMV UMB

Na fakulte sú 2 interní doktorandi, ktorých štipendium je hradené zo štipendijného fondu UMB.

Fakulta má akreditované dva programy tretieho stupňa (3.1.5 Medzinárodné vzťahy, 3.1.8 Teória politiky). V záujme ďalšieho zvyšovania možností doktorandského štúdia podala FPV a MV v spolupráci s Akadémiou ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši spoločný doktorandský študijný program „Bezpečnostné štúdie“, ktorý nebol schválený.

Doktorandi sú intenzívne zapájaní do vedecko-výskumných projektov, čo vytvára možnosti pre nákup potrebnej literatúry, účasť na konferenciách, publikovanie v domácich a zahraničných zborníkoch. Fakulta dlhodobo uskutočňuje doktorandské konferencie s partnerskými vysokými školami v SR, vytvára priestor pre stáže doktorandov v zahraničí, zároveň sú doktorandi zapojení do vyučovacieho procesu. Každý interný doktorand má svoje pracovné miesto na príslušnej katedre s prístupom k IKT.

Opatrenia na podporu doktorandského štúdia:

- príprava nového študijného programu doktorandského štúdia
- vyhľadávanie potenciálnych záujemcov o denné a externé štúdium z externého prostredia a zo zahraničia ako stála úloha pre všetkých vedecko-pedagogických pracovníkov fakulty,
- vytváranie priestoru pre zamestnanie sa najlepších absolventov doktorandského štúdia na FPFaMV UMB,
- poskytovanie možností na publikovanie, účasť na domácich a zahraničných vedeckých konferenciách, zapájanie do pedagogického procesu, zapájanie do riešenia vedecko-výskumných úloh a projektov, na výmenné študijné pobyty v zahraničí a pod.,
- zámer využiť vo väčšej miere podporu rektorátu UMB na získanie fondov pre interných doktorandov zo zahraničia.

PdF UMB

PF UMB nemá interných doktorandov, ktorých štipendium je hradené zo zdrojov mimo rozpočtu.

V r. 2009 sme požiadali o akreditáciu študijného programu Didaktika výtvarného umenia v študijnom odbore 1.1.10. Odborová didaktika. V súčasnosti sme dostali rozhodnutie o získaní týchto práv.

Kvalitu doktorandského štúdia podporujeme pokračujúcimi aktivitami v rámci CVD (organizovanie konferencií, odborných prednášok, financovanie publikačnej činnosti a účasti na konferenciách). Budeme sa usilovať o získanie pokračujúceho projektu v rámci OP Vzdelávanie.

PrF UMB

Právnická fakulta UMB v roku 2009 nemala interných doktorandov, ktorých štipendium je hračené zo zdrojov mimo rozpočtu.

O akreditáciu doktorandského štúdia si fakulta nepožiadala z dôvodu chýbajúcich garantov. Doktorandov sme sa v rámci možností snažili zapájať do grantových projektov, podporovali sme ich v rozvíjaní publikačnej činnosti a účasti na konferenciách.

FPV UMB

Na FPV UMB sa realizuje doktorandské štúdium na dvoch katedrách. Z externých zdrojov (granty APVV) sú financovaní 2 doktorandi na Katedre matematiky. V roku 2009 bolo na FPV UMB otvorené novoakreditované štúdium 3. stupňa z Didaktiky matematiky. Kvôli skvalitneniu doktorandského štúdia na Katedre matematiky sú komisie zostavené tak, že v nich prevažujú špičkoví vedeckí pracovníci SAV a FMFI UK Bratislava.

2.6 Priestorové a materiálne zabezpečenie vedy a výskumu

V akreditačnom spise univerzity hodnotili jednotlivé pracoviská priestorové a materiálne vybavenie vedy a výskumu ako postačujúce, resp. dobré. Prekážkou rozvoja experimentálnych vied na FPV UMB je nedostatočné vybavenie laboratórií. Tento problém riešime spoločnými investíciami s Geologickým ústavom SAV a investíciami z mimorozpočtových prostriedkov fakulty.

K vedeckej práci je dôležitý prístup k informáciám. V tomto smere došlo k rozvoju služieb metropolitnej siete UMB, menšie investície boli realizované v Univerzitnej knižnici. V rámci programu NISPEZ UMB získala prístup k veľkému počtu kvalitných medzinárodných časopisov v medzinárodných databázach. (Ďalšie podrobnosti sa nachádzajú v Správe UK UMB v Prílohe č. 2.) Univerzita sa zapojila do centrálného projektu smerujúceho k vybudovaniu sietí počítačových gridov, čím sa UMB zapojí do medzinárodnej spolupráce a zároveň získa prístup k najmodernejšej počítačovej technológii slúžiacej na spracovanie rozsiahlych databáz a riešenie numericky náročných úloh vedy a výskumu. Ďalšie zlepšovanie materiálneho zabezpečenia vedy a výskumu očakávame v súvislosti s realizáciou grantov podporovaných štrukturálnymi fondmi EÚ: operačný program vzdelávanie, operačný program veda a výskum. V rámci budovania infraštruktúry centier excelentnosti očakávame výrazné zlepšenie podmienok na výskum v relevantných oblastiach výskumu na UMB.

Z dôvodu realizácie veľkých grantov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ výrazne vzrástli technicko-administratívne požiadavky súvisiace s vypracúvaním, podávaním a implementáciou týchto projektov. Z toho dôvodu bolo rozhodnuté zriadiť na úrovni rektorátu UMB Centrum projektovej podpory, ktoré začalo svoju činnosť 1. 7. 2009. V súčasnosti je v centre vytvorených 6 pozícií finančných a projektových manažérov. Hlavnou úlohou centra je v spolupráci s tvorivými pracovníkmi na fakultách pripravovať a realizovať projekty financované zo štrukturálnych fondov EÚ a z ďalších fondov EÚ zameraných na podporu vedy a výskumu a vzdelávania.

2.7 Vedecké, odborné a umelecké podujatia

V roku 2009 sa na pôde univerzity uskutočnili desiatky vedeckých, odborných, umeleckých a popularizačných aktivít. V nasledovnom neúplnom zozname pripomenieme niektoré z nich. Ďalšie podrobnejšie informácie sa nachádzajú v správach fakúlt.

Dňa **16. apríla 2009** sa uskutočnilo v aule Ekonomickej fakulty UMB **slávnostného zasadnutie Vedeckej rady UMB** rozšírené o vedecké rady Ekonomickej fakulty, Pedagogickej fakulty a Ústavu vedy a výskum UMB, na ktorom boli udelené čestné tituly DOCTOR HONORIS CAUSA UNIVERZITY MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI Milanovi Rúfusovi, René Schaffhauserovi a Piotrovi Jerzy Kunzemu.

V dňoch 2. – 20. 11. 2009 univerzita organizovala **Dni vedy a otvorených dverí**. Aktivity zahrňovali popularizačné prednášky, prezentácie centier doktorandov, centier excelentnosti a prezentácie študijných programov. V spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva univerzita zorganizovala medzinárodnú vedeckú konferenciu **Ochrana a využívanie duševného vlastníctva v podmienkach vysokých škôl**, ktorej sa zúčastnilo vyše 300 účastníkov. Konferencia bola zameraná na aktuálne možnosti spravovania duševného vlastníctva v prostredí vysokých škôl s akcentom na oblasť činností týkajúcich sa prenosu vedomostí v podmienkach zmluvného výskumu a na problematiku ochrany porušovania práv duševného vlastníctva. Na slovenskej úrovni sa UMB zúčastnila **výstavy centier excelentnosti** v areáli Incheba Expo, ktorá bola organizovaná MŠ SR. KTVŠ FHV UMB zorganizovala medzinárodnú vedeckú konferenciu zameranú na atletiku.

Na slávnostnom otvorení akademického roka 2009/2010 bola dňa 16. septembra 2009 odovzdaná **Cena rektorky v oblasti vedecko-pedagogickej a v oblasti umenia za rok 2008**. Cenu získali:

Názov kategórie: *Prírodné a technické vedy*

Autor: **doc. MVDr. Štefan Šimko, CSc.**

Súbor prác:

– **Výskyt polychlórovaných bifenylov na strednom Slovensku v rokoch 1988 – 1992**

– **Víťazi nad chorobami**

– **Kapitoly zo zdravia a životného prostredia**

– **Manuál merných jednotiek, konštánt a veličín používaných v biomedicíne**

Fakulta: Fakulta prírodných vied UMB

Názov kategórie: *Spoločenské vedy a teológia*

Autor: **doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.**

Vedecká monografia: **Hydronymia povodia Hrona**

Fakulta: Fakulta humanitných vied UMB

Názov kategórie: *Spoločenské vedy a teológia*

Autor: **PhDr. Pavel Mičianik, PhD., M.A.**

Vedecká monografia: **Slovenská armáda v ťažení proti Sovietskemu zväzu (1941 – 1944)**

– **Zaisťovacia divízia a železniční pionieri**

Fakulta: Ústav vedy a výskumu UMB

Názov kategórie: *Ekonomické vedy*

Kolektív autoriek: **prof. Ing. Ľubica Lesáková, PhD.**

doc. Ing. Mária Seková, PhD.

Ing. Lena Theoudolides, MBA.

prof. Ing. Milota Vetráková, PhD.

Ing. Damgmar Kokavcová, PhD.

Vedecká monografia: **Inovatívny manažment vo vedomostnej ekonomike**

Fakulta: Ekonomická fakulta UMB

Názov kategórie: *Politické a právne vedy*

Kolektív autorov: **prof. Dr. h. c. JUDr. Jaroslav Chovanec, CSc.**
PhDr. Viliam S. Hotár
prof. JUDr. Igor Palúš, CSc.

Terminologický a výkladový slovník: **Ústavné právo Európskej únie a Slovenskej republiky**

Fakulta: Právnická fakulta UMB

V roku 2009 fakulty UMB, UK UMB a ÚVV UMB organizovali desiatky významných medzinárodných konferencií, pracovných seminárov a ďalších vedeckých podujatí, ktoré prispeli k zvýšeniu medzinárodnej prestíže univerzity.

3. ZHODNOTENIA PLNENIA CIEĽOV VO VEDE A VÝSKUME

3.1 Stratégia UMB vo vede a výskume

Vedecká rada UMB a ďalšie vrcholné orgány UMB stanovili na obdobie rokov 2008 – 2012 nasledovné dlhodobé strategické ciele:

1. Dosahovať také výstupy vedy a výskumu, ktoré UMB zaradia medzi univerzitné vysoké školy.
2. Integrovať vedu a výskum na UMB do európskeho a svetového výskumného priestoru.

Realizácia strategických cieľov bude podporená realizáciou čiastkových cieľov a nadväzujúcich opatrení. **V súčasnosti považujeme dlhodobý strategický cieľ 1. začlenením UMB medzi vysoké školy univerzitného typu za splnený.** Univerzita sa nachádza uprostred ďalšieho akreditačného cyklu, preto je potrebné udržať dosiahnuté pozície, resp. vytvárať podmienky na trvale udržateľný rast kvality vedeckého výskumu na univerzite. Plnenie strategického cieľa č. 2 si vyžaduje dlhší čas. Z čiastkových hodnotení je zrejmé, že doteraz vyčleňované personálne kapacity a finančné prostriedky na splnenie tohto cieľa nebudú stačiť

Realizácia stratégie UMB bola v uplynulých štyroch rokoch ovplyvnená riešením nasledovných kľúčových úloh:

1. Krátkodobé opatrenia smerujúce k finančnej stabilizácii univerzity.
2. Hľadanie efektívnej štruktúry univerzity a jej zložiek s cieľom zabezpečiť dlhodobú finančnú stabilizáciu univerzity a tvorbu dostatočných zdrojov na rozvoj.
3. Úspešné absolvovanie akreditačného procesu a získanie statusu vysokej školy univerzitného typu.

Riešenia uvedených úloh nás stálo veľa energie a pohltilo časť finančných zdrojov, ktoré mohli byť použité na intenzívnejšiu podporu vedecko-výskumných aktivít na univerzite. Na druhej strane splnenie vyššie uvedených cieľov bolo a je nevyhnutným predpokladom na zabezpečenie budúcnosti univerzity a tým aj na úspešnú realizáciu opatrení v oblasti vedy, výskumu a umenia. Podpora vedy a výskumu na univerzite aj z týchto dôvodov nebola dostatočná. Samozrejme, realitu vedy a výskumu na univerzite a naše možnosti je nevyhnutné vnímať v kontexte celkovej situácie, v ktorej sa nachádza základný a aplikovaný výskum v Slovenskej republike.

V budúcom období považujeme z pohľadu rozvoja vedy a výskumu za prioritné sa sústrediť na získavanie a výchovu kvalitných tvorivých pracovníkov – osobností, ktorí dokážu robiť výskum na medzinárodnej úrovni a budú pozitívne ovplyvňovať vzdelávací proces ako aj celkovú tvorivú klímu na univerzite. Budúcnosť univerzity bude závisieť najmä od úrovne jej tvorivého potenciálu.

3.2 Hodnotenie vedy a výskumu na UMB akreditačnou komisiou

Priebežné hodnotenia vedy a výskumu podľa metodiky akreditačnej komisie vykonávajú fakulty v ročných správach. V pláne úloh je evluácia UMB, ktorá prebehne po ukončení kalendárneho roka 2010. V súčasnosti nemáme k dispozícii komplexné podklady na vyhodnotenie stavu plnenia jednotlivých kritérií. Pre úplnosť prikladáme hodnotenie z poslednej akreditácie.

Výsledky hodnotenia úrovne výskumnej činnosti vysokej školy:

Fakulta – oblasť výskumu	Hodnotenie
Ekonomická fakulta (EF)	
<i>8 ekonómia a manažment</i>	A-
Fakulta humanitných vied (FHV)	
<i>2 humanitné vedy</i>	B+
<i>3 historické vedy a etnológia</i>	B
<i>21 vedy o športe</i>	B+
Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov (FPVaMV)	
<i>6 spoločenské a behaviorálne vedy</i>	A
<i>7 právo a medzinárodné vzťahy</i>	A-
Fakulta prírodných vied (FPV)	
<i>1 pedagogické vedy</i>	C
<i>9 fyzika a vedy o Zemi a vesmíre</i>	C+
<i>10 environmentalistika a ekológia</i>	B
<i>12 chémia, chemické technológie a biotechnológie</i>	C-
<i>13 vedy o živej prírode</i>	C+
<i>16 informatické vedy, automatizácia a telekomunikácie</i>	C+
<i>24 matematika a štatistika</i>	A
Pedagogická fakulta (PdF)	
<i>1 pedagogické vedy</i>	B+
<i>2 humanitné vedy</i>	C
<i>4 umenie</i>	C
<i>6 spoločenské a behaviorálne vedy</i>	B-
Právnická fakulta (PrF)	
<i>7 právo a medzinárodné vzťahy</i>	B

Kritérium KZU 1 splňajú: EF UMB, FHV UMB, FPVaMV UMB, PrF UMB, PdF UMB.

Najmenej 60 % fakúlt UMB dosahuje v nadpolovičnej väčšine výskumu zodpovedajúcich uskutočňovaným študijným programom 2. a/alebo študijným programom 3. stupňa celkové hodnotenie výskumu podľa § 84 ods. 4 písm. d) zákona o VŠ B-.

3.3 Plnenie úloh dlhodobého zámeru

V roku 2009 sme sa sústredili najmä na nasledovné čiastkové ciele a opatrenia, ďalšie podrobnosti sa nachádzajú v správach fakúlt. Na realizáciu uvedených úloh boli použité rozpočtové a organizačné opatrenia.

1. Nárast objemu výskumných grantových prostriedkov

V rámci slovenských vysokých škôl bol v roku 2009 podiel UMB na domácich grantoch 1,66 % a podiel UMB na zahraničných výskumných grantoch 1,67 %. Tieto podiely považujeme za nedostatočné, stratégia rozvoja univerzity predpokladá dosiahnutie podielu 3 % v rámci slovenských VŠ.

Úloha sa priebežne plní, nárast však nemá uspokojivé tempo. Je otázne, či s existujúcim ľudským potenciálom túto úlohu naplníme.

2. Zvyšovať počet kvalitných, najmä zahraničných publikácií (vedecké monografie, CC publikácie)

Úlohu neplníme.

3. Podpora zriaďovania centier excelentnosti

Získaním troch grantových projektov úlohu plníme.

4. Zapojenie výskumu do nasledovných priorít:

Kultúrne a umelecké dedičstvo Slovenska, Ochrana životného prostredia, Informačné a komunikačné technológie, Bezpečnosť a obrana, Civilizačné výzvy, podpora riešenia reformy vzdelávacieho systému v SR.

Nie sme spokojní s úrovňou plnenia v prioritách Ochrana životného prostredia a Kultúrne a umelecké dedičstvo.

5. Získavanie kvalitných domácich a zahraničných odborníkov

Úloha je plnená čiastočne, najmä prostredníctvom programu podpory získavania špičkových pracovníkov, ale aj iniciatívou fakúlt. Navrhujeme vyhodnotiť a premyslieť nové formy podpory.

6. Vytváranie miest postdoktorandov

Získanie externých grantov len na tri miesta postdoktorandov považujeme za neúspech.

7. Plnenie kritérií na obsadzovanie miest docentov a profesorov stanovené VR UMB

Priebežne plnená bez problémov. Reálna konkurencia pri obsadzovaní miest profesorov neexistuje.

8. Prerozdelenie úloh na katedrách s cieľom vytvoriť väčší priestor na vedu a výskum

Systematicky túto úlohu riešili na troch fakultách EF UMB, FPVaMV UMB a PdF UMB. Opatrenia na ďalších fakultách z podkladov nevieme vyhodnotiť.

9. Jazykové zručnosti zamestnancov

Fakulty túto úlohu riešia rôznou mierou. Chýba spoločná univerzitná stratégia v tejto oblasti a centrálny systém podpory jazykového vzdelávania. Situácia sa môže výrazne zmeniť realizáciou grantových projektov podporovaných štrukturálnymi fondmi EÚ.

10. Doktorandské štúdium

V roku 2009 boli realizované nasledovné opatrenia:

- a) presmerovanie významnej časti finančných prostriedkov akumulovaných v štipendijnom fonde na navýšenie štipendií pre doktorandov,
- b) výchova doktorandov v spolupráci a pre potreby podnikateľského sektora za finančnej podpory firiem a ďalších inštitúcií na zmluvnom základe,
- c) výchova doktorandov v spolupráci s ústavmi SAV na zmluvnom základe medzi fakultami a jednotlivými ústavmi,
- d) využívanie medzinárodných grantových schém a granty APVV (excelentní školitelia).

Z nich najväčší efekt má opatrenie a). Najmenej sa nám darí v realizácii opatrenia b). Možno skonštatovať, že fakulty venujú trvalú pozornosť rozvoju štúdia 3. stupňa. S výnimkou Právnickej fakulty UMB sa darí udržiavať a rozširovať ponuku doktorandských štúdií, zároveň sa darí zvyšovať počty doktorandov. Nad rámec štátnej dotácie sa darí vyčleňovať každoročne finančné prostriedky zo štipendijného fondu UMB. Navrhujeme prijať opatrenia na zvýšenie počtu študentov 3. stupňa, ktorí ukončili 2. stupeň na iných VŠ najmä v zahraničí

11. Vnútroštruktúrna grantová agentúra

Úloha bola splnená zriadením grantovej agentúry a dislokáciou finančných zdrojov. V ďalšom období budeme pravidelne vyhodnocovať dopady a efektívnosť využitia vynakladaných zdrojov.

12. Aplikovaný výskum a spolupráca s praxou

Vzhľadom na zameranie univerzity je väčšina aplikovaného výskumu smerovaná do štátneho a verejného sektora. Ide zväčša o spoluprácu na nezmluvnej báze, preto finančný prínos takejto spolupráce nemožno vyhodnotiť.

13. Spolupráca so SAV, rezortnými a podnikovými výskumnými ústavmi

Spolupráca s ústavmi SAV, rezortnými a podnikovými výskumnými ústavmi je realizovaná najmä nasledovnými formami:

- UMB zriadila 2 spoločné výskumné pracoviská s ústavmi SAV zamerané na výskum v oblasti geológie, botaniky (FPV UMB), matematiky a informatiky (ÚVV UMB).
- Spoločné výskumné projekty s pracoviskami SAV.
- Niektoré fakulty UMB spolupracujú s ústavmi SAV rôznou formou pri organizovaní doktorandského štúdia.
- Zamestnanci UMB sú zapájaní do výskumných kolektívov v rámci centier excelentnosti zriaďovaných SAV.
- V spolupráci s ústavmi SAV boli organizované konferencie a semináre.
- FPVaMV UMB má úzku spoluprácu s MZV SR a MO SR.

- PdF UMB spolupracuje s Úradom vlády SR – sekciov ľudských práv a menším ako vedúci riešitelia projektu „Obchodovanie s ľuďmi ako prejav diskriminácie a intolerancie“.
- Právnická fakulta UMB spolupracuje so združením EUROIURIS - Európske právne centrum, občianske združenie.
- ÚVV UMB spolupracuje s Ústavom etnológie SAV, prostredníctvom projektov rámcového programu ÚVV UMB a projektov ÚE SAV. Do štruktúry ÚVV je začlenené spoločné pracovisko s MÚ SAV Inštitút matematiky a informatiky.
- UMB podpísala novú zmluvu o spolupráci s ÚPV, v rámci spolupráce sme zorganizovali spoločnú medzinárodnú konferenciu a pripravujeme nefinančný audit duševného vlastníctva UMB.

14. Motivačný systém

Táto úloha bola realizovaná len čiastočne a to najmä z dôvodu nedostatku finančných zdrojov. Navrhujeme sa touto otázkou intenzívne zaoberať.

15. Administratívna a technická podpora vedy a výskumu

V roku 2009 z dôvodu nábehu veľkých projektov realizovaných s podporou štrukturálnych fondov EÚ vzniklo na Rektoráte UMB *Centrum projektovej podpory*, ktoré bude slúžiť na prípravu a administrovanie výskumných projektov. Aj keď CPP čiastočne plnilo zverené úlohy, má ešte značné rezervy. Je potrebné v krátkom čase personálne dobudovať CPP UMB a optimalizovať procesy prípravy a implementácie grantových projektov.

16. Spolupráca s regiónom a samosprávami

Fakulty sa zapájajú do aktivít realizovaných v prospech regiónu a samospráv rôznou mierou pričom dve fakulty nevyvíjajú týmto smerom žiadne aktivity.

17. Rozvíjať existujúce evaluačné systémy na fakultách s cieľom zladit' ich s metodikou komplexnej akreditácie

Úloha je priebežne plnená. V roku 2008 bola zavedená nová metodika vyhodnocovania vedy a výskumu na UMB, ktorá je kompatibilná s metodikou akreditačnej komisie. Táto metodika bola aplikovaná pri hodnotení vedy a výskumu na fakultách. V roku 2011 vykonáme evaluáciu vedy a výskumu za roky 2008 – 2010. Podľa správ s fakúlt sa problematikou evaluácie systematicky zaoberajú na EF UMB. Problém vnútornej evaluácie je aj v tom, že AK nezverejnila podľa akej metodiky budú hodnotené slovenské VŠ v akreditačnom cykle 2008 – 2013.

18. Všestranná podpora budovaniu materiálno-technickej a informačnej základne na podporu vedy a výskumu na UMB

- a) Rozvoj univerzitnej knižnice riešiť komplexným projektom financovaným s využitím eurofondov.

Vo vedení UMB bol prerokovaný inovovaný zámer s cieľom umiestniť nové priestory UK v areáli na Tajovského ulici.

- b) Knižničný informačný systém zabezpečovať tak ako doteraz outsourcingovým spôsobom, rozvíjať a obohacovať jeho služby a prepojitelnosť s ďalšími IS na univerzite (najmä AIS a SOFIA).

Zrealizované, dodávateľ rozšíril služby o modul evidencie projektov. Projekt súvisiaci s archivovaním a sprístupnením fondu kvalifikačných prác, ako aj antiplagiátorský systém je v realizácii. Plné sfunkčnenie systému predpokladáme v letnom semestri akademického roka 2009/2010.

- c) Získavanie informácií organizovať takým spôsobom, aby sme čo najmenej zaťažovali tvorivých pracovníkov univerzity. To vyžaduje zjednotenie štruktúry získavaných dát na univerzite.

Čiastočne zrealizované, rezort vedy a výskumu sa riadi touto filozofiou.

- d) Zabezpečenie prístrojov a ďalšej infraštruktúry riešiť združením finančných prostriedkov so SAV a ďalšími inštitúciami, alebo využitím existujúcej infraštruktúry na Slovensku a v zahraničí.

V realizácii.

- e) Vytvárať systém administratívnej a technickej podpory pre vedúcich riešiteľov projektov (projektová jednotka, financovanie spoluúčasti).

Centrálne je spolufinancované zriaďovanie CEX (50 percent príspevku UMB) a realizácia projektu z OP vzdelávanie (100 percent príspevku UMB). Zavedením jednotnej evidencie projektov, vznikla pre riešiteľov technicky jednoduchá možnosť požiadať v odôvodnených prípadoch o finančnú spoluúčasť.

19. Reorganizovať ÚVV a vytvoriť podmienky pre existenciu fakultných výskumných pracovísk a výskumných pracovníkov na katedrách.

V roku 2009 bola väčšina vedeckých pracovníkov ÚVV evidenčne presunutá na FHV UMB a FPV UMB. De facto ÚVV pracuje aj po tejto reorganizácii v nezmenenom režime. Otázka budúcnosti ÚVV ostáva otvorená.

4. ZÁVER – NÁVRH OPATRENÍ NA ROK 2010

Prioritou rezortu vedy a výskumu v roku 2010 bude realizácia nasledovných opatrení.

Úloha č. 1:

Vytvorenie podmienok na úspešnú realizáciu grantových projektov podporovaných zo štrukturálnych fondov EÚ, najmä personálne dobudovanie CPP a nastavenie systému riadenia a zúčtovávania.

Zodpovedá: prorektor pre vedu a výskum, riaditeľ CPP, kvestorka UMB, projektoví a finanční manažéri jednotlivých projektov

Termín: do 30. 6. 2010

Úloha č. 2:

Vykonať samohodnotenie (evaluáciu) vedy a výskumu na UMB v súlade s požiadavkami akreditačnej komisie.

Zodpovedá: prorektor pre vedu a výskum, dekáni fakúlt, riaditeľka ÚVV UMB

Termín: do 30. 3. 2011

Úloha č. 3:

V súlade s Dlhodobým zámerom pripraviť a uviesť do praxe opatrenia (motivačný systém) smerujúce k trvalému rastu vedeckého potenciálu univerzity s dôrazom na stabilizáciu a získavanie vedeckých osobností.

Zodpovedá: prorektor pre vedu a výskum

Termín: do 31. 10. 2010

Ďalšie úlohy budú riešené v súlade s Dlhodobým zámerom rozvoja UMB.

Prílohy:

1. Správa o činnosti Univerzitnej knižnice UMB za rok 2009
2. Výročná správa Ústavu vedy a výskumu UMB za rok 2009